

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Akbaba

«Hayat pahalılığı durmadan
artıyor..» — Gazeteler —
— Ahn çocuklar, ekmeği aslanın
ağızından aldım!

1152'de Fatih tarafından inşa edilen ve halen sağlamlığını muhafaza eden Rumelihisarı Surları

TASARRUFLARINIZ İÇİN

EMİN VE YIKILMAZ

BİR MÜESSESE ARIYORSANIZ

Türkiye İş Bankasını tercih edebilirsiniz

■ İş Bankası, tasarruf mevduatında senelerdenberi önderliği muhafaza ediyor. Bu, halkımızın İş Bankasına karşı gösterdiği büyük güvenin açık bir delilidir.

■ İş Bankası, bütün banka muamelelerinde emniyet, sür'at ve kolaylık sağlar.

■ İş Bankası, her türlü bankacılık hizmetlerinde daima müşterilerinin menfaatlerini gözetir ve bunları müşterilerinin menfaatlerine en uygun şekilde neticelendirir.

■ İş Bankası, tasarruf sahiplerine her zaman zengin ve cazip ikramiyeler dağıtır.

1966 yılında tasarruf sahiplerine

12 Milyon

NOT: 25 Mart tarihindeki 7 MİLYON liralık çekiliş için 1965 yılı sonuna kadar İŞ BANKASINA yatırmış olduğunuz tasarrufları muhafaza etmelisiniz.

TÜRKİYE

BANKASI

paranızın ...
istikbalinizin emniyetidir

AKBABA

Yıl: 44 Cilt: 10 Sayı: 6 * Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ * 2 Şubat 1966

ÜÇ HARİTA!

DOĞALI henüz üç ay oldu. Şimdi içimde can çekişiyor. Adı inan'dı, güven'di, sevinç'di onun...

Bana kimse soramaz: Niye inandın? Niye güvendin? Niye sevindin? Diye...

Bir teknik adamdı. Dünya görmüştü. Paşa konağından değil, köy evinden gelmişti. Kurduğu devlet işletmesi, tam ayar bir saatti. O ayrıldıktan sonra bile dakika sekmemişti. Öylesine sağlam atmıştı temelini, öylesine bilgili kurmuştu çatısını...

Sonra?.. Sonra inanmaya mecburdum, güvenmeye mecburdum, sevinmeye mecburdum. Kalemim, kapkara bir mürekkep denizinin ümitsizliğinde mi boğulacaktı?

Yeni adamdı, toprak adamı idi, rakam adamı idi, iş adamı idi. Parti çevrelerinden, miting alanlarından gelmemiştir iş başına...

Demirel'i anlattığımı anladınız, değil mi?

Bilgisizlikle başarılacak tek iş gösterebilir misiniz bana?.. Hamallık bile bilgisiz olmaz. Sırlayacağı yükü neresinden tutacak, neresinden omuzlayacak, avucunu nereye dayayacak, bacağını nasıl bükcek, çöktüğü yerden nasıl doğrulacak bilmezse, ilk denemede omurga kemiğini zedeler...

E, yük hamalında istenen bu bilgi, yurdun iç yükünü, dış yükünü, kalkınma yükünü, geçim yükünü, öğretim yükünü omuzlayan devlet adamlarında aranmaz mı?

Sayın Süleyman Demirel bize söyleyin lütfen: Seçtiği çalışma arkadaşlarının iki üçünden başka hangisinde bu kafa gücü, bu görgü genişliği, bu deneme olgunluğu var?

Biz, bilgi yerine iyi niyet arıyoruz devlet adamında. İyi niyetin politikada beş paralık değeri yoktur. İyi niyet asıldır insanlar için: Göz gibi, burun gibi... Gözü olmayana kör deriz, burnu olmayana burunsuz deriz. Ama siz bir kişiye gözlü denildiğini, burunlu denildiğini, duyduunuz mu hiç?

Kaldı ki, ben Ayasofyacı Bakanın iyi niyetine bile inanmam!

Sayın Demirel'e, eğer yardımcıları haber vermedi ise ben haber vereyim:

Amerika radyolarını ele geçirmiş Yunan sözcüleri, dünyanın kulağına büyük Fatih'in Ayasofya mozaiklerini nasıl badana ettirdiğini anlatıyorlar!

Tarihte, öylesine yeni bir çağ açmış, öylesine medenî bir kahramanın, böylesine alçaklar dili

ile böylesine barbar tanıtılışına karşı bizim savunmamız, bay Devlet Bakanının bu sokak ağzı demeci mi olacaktı?

Üç ay, devlet hayatında nedir ki diyemeyiz. İktidara geldiği gün, cebinde kara liste olmadığını söyleyen sayın Başbakanın sorumluluk arkadaşları, toplamı beşyüze yakın valiyi, genel müdürü, savcıyı, kaymakamı, bu üç ay içinde ve bu kara kış ortasında dağdan dağa savurmuştur!

Bunlara aydın kafalı, çağdaş bir din adamı olan — emekliliğe sürükledikleri — eski Diyanet İşleri Başkanını da, derin bir vicdan acısı ile katacağız.

Yerine getirdikleri sayın Elmalı ise, koltuğuna oturur oturmaz, on milyonluk sağlam Türk topluluğu Alevi'leri küstürdü. O koltuk ki, baş ödevi, küskünlükleri kaldırmak, dargınları barıştırmaktır.

Yarının nelere gebe olduğunu biliyor musunuz? Ben size, hiç de falcılık etmeden haber

vereyim: Doğacak büyük meseleler yanında, Kıbrıs, mesele bile sayılmaz.

Siz, küçük adamlarla büyük işler başardığınızı gördünüz mü?

Küçük adam derken, hiç kimşenin şerefini, itibarını incitmiyorum. Asıl, bilgisi küçük, tecrübesi küçük, çapı küçük adama büyük adam demek saygısızlıktır!

İktidar koltuğu, ya devlet işlerinde derece derece görgüsünü artırmış insan ister, ya kafa çapı eserlerinde sayfa sayfa okunan insan. Bucak müdüründen İçişleri Bakanı, eczacı kalfasından Sağlık Bakanı olmaz!

Sayın Demirel, hâlâ inanıyorum, düşünen, kavrayan, sıra üstü bir değerimizdir. Ama olduğundan da büyük, sandığımdan da ileri olsa, yine bir siyasî orkestraya uyacak kıymetleri bir araya getirmesse, çalışma âhengini kuramaz. Siz, İdil Biret'in piyanosu ile Kırkpınar davulunu ve Aylâ Erduran'ın kemani ile Sulukule zurnasını yürütecek

orkestra şefi tanıyor musunuz?

Küçük adamlar meraklısı büyük İnönü bile böyle bir konser vermeye kalkınca, Garp Cephesinden Lausanne cephesine kadar geçmiş başarılı tecrübeleri iflâs etti. Hangi dünyada yaşıyoruz? Çağdaş devletlerin Bakanlıkları artık birer bilim evi, birer laboratuvar.

Talât Paşa da Edirne'de bir posta kâtibi idi diyen sokak gezeleri ile soytarıllıkta hiçbir palyaço yarışamaz!

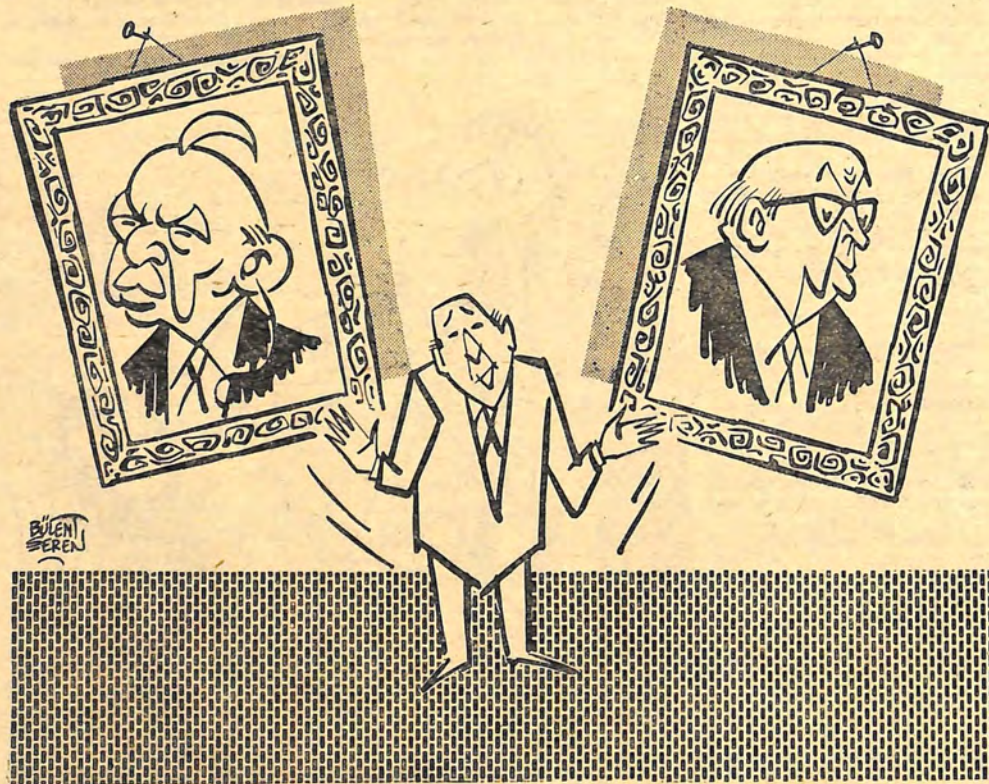
Postane kâtipliğinden sadrazamlık koltuğuna yükselen Talât paşa, bir imparatorluk baktırdı. Yetmez mi?

Önünüzte sadece üç harita seriniz: 1908 den önceki haritayı, 1914 den önceki haritayı, 1919 dan önceki haritayı...

Talât paşa siyasetinden, Enver paşa hamasetinden ve kara Kemal cehaletinden kaç vatan kaybettik, gözbebeklerinizde titreyecek iki yaş damlası arkasından görürsünüz!

Yusuf Ziya ORTAÇ

«30 bin kişi affedilecek.» — Gazeteler —

— Asıl şunlar birbirini affetse de, biz de huzura kavuşsak!..

MUHİTTİN BEY ŞİİR YAZACAK

— Sanatıyla övündüğümüz dost
Füreyya'ya —

— Siz, yazar olduğunuz için, sa-
nırım, bilirsiniz... dedi.
— Neyi? diye sordum.
— Deniliyor ki... Sözde, sanatçı-
ların mayasında canlılık varmış, öy-
le midir?
— Ne gibi yani?
— Bu sanatçı denilen insanlar
aslında her Allahın günü kan dök-
mek, birkaç kişiyi öldürmek, boğ-
mak, zehirlemek, boğazlamak, kırı-
tır kırıtır kesmek...

— Aman Muhittin Bey diye sö-
züntü kesmek istedimse de beni din-
lemeden devam etti:

— ...yakmak, gebertmek isterler-
miş de, ne de olsa aydın kişi olduk-
larından, biyandan da kanun kor-
kusu var, içerinden geçirdikleri ci-
nayetleri işleyemezler, ama işleyeme-
dikleri cinayetlerin yerine sanat
eserleri yaratarak kendilerini tat-
min ederlermiş. Yani bütün bu
ünlü sanatçılar, sanatçı olamasa-
larmış, hepsi de azılı gözlemleri ka-
bülümüş birer canı olacaktı. Ya...
Cânî olmak, sanatçı olmak kadar
kolay olmadığından, sanatçı olmuş-
lar.

— Yani, dediğinizde göre, cânînin
korkağı sanatçı oluyor.

— Siz üzerineze alınmayın rica
ederim. Ben kitapta okuduğumu
size anlatıyorum.

— Benim anlıyamadığım, sanatçı-
lığın cânîlikten neden daha kolay
olduğu?

— Yok ama, siz de hak verirsiniz
ki, cinayet işlemek sanat yapmak-
tan daha zordur. Yüreklilik ister,
gözüpeklik ister... Sanatçılar için
kolayını bulmuşlar: Cinayet işleye-
ceklerine sanat eseri yaratıyorlar-
mış. Ha? Siz ne dersiniz buna?
Doğru mu sizce?

— Bilmem, dedim, ama böyle ol-
duğunu hiç sanmam. Alalım Şeks-
piri, bu büyük dâhi o şaheser pi-
yeslerini yazmamış olsaydı, dün-
yanın en büyük cânîsi mi olacaktı
yani?

— Üstüne bastınız. Okuduğum ki-
taba göre, Şekspir'in piyeslerinde
o kadar çok adam öldürmüştü. hele
son perde kapanırken sahnenin in-
san salhanesine dönmüş bundan-
mış Şekspir, insanları havatta öl-
düremediği için, kâğıt üstünde bol
bol cana kıyıvırmış. Bir insanın
ruhunda ne kadar çok cânîlik duy-
gusu gizlirse, o kadar büyük sanat
eseri yaratmış. Şimdi sizden doğ-
ruyu söylemenizi rica ediyorum:
Bunca kitabınız var. Bu kitapları
yazmamış olsaydınız, kaatil mi
olurdunuz?

— Aman Muhittin Bey, rica ede-
rim...

— Benim için çok önemli de on-
dan soruyorum. Birisini öldürmek
isteği duvdunuz mu hiç? Yazıları-
nızı, birisini parcalamak, boğazla-
mak isteği içinde, kızgınlıkla, sinir-
lilikle mi yazarsınız? Yazdığınız ya-
zıyı bitirince beğenirseniz, kana su-
samsı bir cânînin, cinayet işledik-
ten sonraki rahatlığını duyuyor mu-
sunuz?

Sanki suçüstü yakalanmış gibi
sesimi çıkaramıyordum. Çünkü,
Muhittin Bey'in anlattığı bunalm
içinde, kızgınlıkla bastırılmış kale-
min ucuyla kâğıdı yırtı yırtı yaz-
dığım, kalemin ucunu da yazarken
kırdığım çok olmuştur. Dişlerimi
sıka sıka, yumruğumu vura vura,
kalem bastıra bastıra yazdığım ya-
zıları hatırlayıp birden kendimden
korkmaya başladım. Yüzümden bu-
nu anlamış olacak ki:

— Demek, senin bu kadar çok
kitap yazman bundan, dedi, ben de

ne verimli yazar diye sana değer
veriyordum. Oysa sen o kitapları
yazmasan, hohooo, kimbilir kaç
yüz kişinin canına kıyacaktır...

— Aman Muhittin Bey, ben tavuk
bile kesemem...

— Hıh! Kitabın yazdığı gibi işte...
Tavuk bile kesemedikleri için sa-
natçı oluyorlarmış ya... Kesebilse-
ler, adam kesecekler. Ama öylek
olduklarından sanatçı oluyorlar...

Önce size Muhittin Bey'i birazıcı
olsun tanıtmalıyım ki, onun bu söz-
lerinin kişiliğine ne kadar aykırı
düşüğünü anlıyabilesiniz. Muhittin
Bey hani «melek gibi» dedikleri in-
sanlar vardır ya, işte öylelerinden...
Onun için cinayetten, kandan söz
etmesine şaşıyordum ya...

— Kuzum Muhittin Bey, niçin
böyle şeyler soruyorsunuz bana?

— Benim için çok önemli. Vere-
ceğiniz cevaba göre, Sabiha'dan ya
ayrılacağım, ya ayrılmıyacağım...

Büsbütün şaşırdım. Çevremizde,
mutlu aile örneği diye gösterilirler.
Daha geçenlerde evliliklerinin yir-
minci yılını kutladılar. Boylarmıca
kızları, oğulları var... Sonra ikisi
de soylu aileden geliyorlar. Sabiha
Hanım'ın dedeleri hep paşa... İkisi
de aydın, Avrupalarda bulunmuş,
yabancı dil bilir insanlar...

— Evet... Ayrılacağım Sabiha'dan.

— Aman Muhittin Bey, nasıl
olur...

— İşin gerçeğini bir öğrensem...

— Nedir?

— Bilmem farkında mısınız, beş
on yıldanberi nedense kadınlar se-
ramik ve tahta oyma sanatına pek
düştüler...

— Evet, öyle oldu. Tanıdığımız
bazı hanımlar da seramikle, ağaç
işleriyle uğraşıyorlar, sergiler açı-
yorlar. Başarılı eserler de yapıyor-
lar doğrusu...

Dünyanın en yumuşak adamların-
dan biri olan Muhittin Bey, gene-
lerini kısıp dişlerinin arasından...

— Yaparlar, yaparlar, tabii ya-
parlar... dedi. Bizim de tanıdığımız
birçok kadın seramikçi, tahta oy-
macı var. Pek, bunların nasıl ka-
dınlar oldukları üstünde hiç düşün-
dünüz mü?

Aziz nesin

— Hayır, düşünmedim...

— Öyleyse şimdi düşünün baka-
lım...

Tanıdığım seramikçi ve oymacı
kadınları gözümün önüne getirdim:

— Hepsinde aydın kadınlar... de-
dim.

O yine kızgınlıkla:

— Aydın ya, aydın... Hepsinde ay-
dın hasepaların... Pek, başka nasıl
kadın bunlar? Düşün bakalım...

— Geçim sıkıntısı olmayan, para-
ca durumları iyi.

— Tamam... Yani, rahat batıyor
desenize şuna... Başka?

— Sanattan, estetikten anlıyor-
lar...

— Anlamaya anlarlar... Çooook
anlarlar... Hepsinde iyi ama, bu ka-
dınların çoğu otuzbeşini, kırkını aş-
kın... Kırk yaşından sonra neden
birdenbire seramiğe, tahta oyma-
cılığına merak sarıyor bunlar? Ne
oluyor yani? Gökten emir mi geli-
yor?

Gerçekten de tanıdığım seramikçi
ve oymacı hanımlar ya kırka ya-
kın, ya kırkını aşkın hanımlardı.
Bu yaş konusunu hiç düşünmemiş-
tim.

Peki, nasıl oluyor kardeşim,
bu kadınlar duruyorlar duruyorlar
da, kırktan, elliden sonra nasıl
birden sanatçı kesiliyorlar başı-
mıza? Yani kartlaşınca, gökten il-
ham mı geliyor bunlara? Onca yıl
hanım hanımcık evinde oturan ka-
dın, bir de bakıyorsun, günün bi-
rinde kolları paçaları sıvamış top-
rak ezip, çamur yuğurup seramikçi
kesilmiş başımıza. Yahut, elinde
keskiler, bıçaklar hababam ağaç
yontup, kızgın demirlerle tahta
dağlayıp oymacı oluvermiş...

— Ama bunda ne gibi kötülük
var Muhittin Bey?

Kısılmış dişlerinin arasından «Hi

hın...» diye kızgın bir ses çıkarıp:

— Biz erkekler işte böyle budala-
yız, dedi, yahu bu kadınların otuz-
dan, kırktan sonra böyle birden se-
ramikçi, yok oymacı kesilmelerinin
elbet bir nedeni olacak, düşünsene...

— Ama genç kadınlardan da be-
nim tanıdığım tahta işleri yapan-
lar var.

— Vardır. O tanıdığın oymacı ha-
nımlar kocalarından ayrılmışlar mı?

— İkişiyi ayırdı. Biri, iki kere ni-
şanlandı, ama evlenemedi. Biri de
evli...

— Tamam... Deddiğiniz gibi iş-
te... Kardeşim, sen akıllı bir adam-
sın. Beş on yıl öncesine kadar ka-
dınlarda böyle bir merak yoktu da,
sonradan nasıl oldu bu kadınlar
hep birden bu türlü işlere sarıldılar.
Kadın eline iğne yaraşır, tığ ya-
raşır, fırça yaraşır, kalem yaraşır...
Niçin keman, piyano çalmazlar,
resim yapmazlar, yazı yazmazlar da
ille seramik, ille odun yontmak...
Ama düşünsene, akşama kadar çam-
urla, kille boğuşmak, elde keser,
keski ağaç yontmak ne demek? Be-
nim diyen güçlü erkeğin becereceği
iş değil.

— Peki, neymiş Muhittin Bey?

— Hah, sor da anlatayım diye
bekliyordum. Sabiha'nın arkadaş-
larından birçok seramikçi, oymacı
hanım var. Dedğin gibi hemen hep-
si de sergiler açıyor, başarılı işler
yapıyorlar. Ben dün kadar, «Afe-
rin kadınlara, boş oturuyorlar,
dedikodu etmiyorlar, çalışıyorlar»
diyordum. Oysa işin gerçeği hiç de
böyle değilmiş.

— Nasılmış?

— Sabiha'nın arkadaşlarından se-
ramikçi bir hanım, çoktanberi beni
atölyesine çağırır, yaptığı işleri gö-
reyim diye... Sabiha gitmiş, pek be-
ğenmiş. Dün sabah ben de gidip gö-
reyim, dedim. Gittim. Hizmetçi ka-
pıyı açtı. Atölyesinde çalışıyormuş.
Evin her yanını atölye yapmış, oda-
nın birine de seramik fırını yerleş-
tirmiş. Evdekilerin geri kalanı da
bir odaya tıkışmışlar. Atölyenin
kapısını açtı «Buyrun» dedi, gitti.
Bir de baktım, dediğim hanım bir
kil külçesinin önünde çalışıyor. İşi-
ne dalmış, kendinden öylesine geç-
miş ki, benim içeri girdiğimi hiç
farketmedi. Ben de hiç ses çıkarm-
madan bir sanatçı hanımın nasıl
çalıştığını göreyim, dedim. Hanımın
saçı başı dağılmış, bir cadiya dön-
müş. Oysa güzel bir hanımdır. Şim-
di ben sana o durumu nasıl anlat-
sam, bilmem ki... Bir sinema ma-
kinesi olup da, filmi çekmeliydim
ki... Ötündeki mermerin üstünde
bir çamur yığını var. O çamuru na-
sıl yuğuruyor, görülecek şey... Hem
yuğuruyor, hem de biyandan söyle-
niyor: «Namussuz herif... Alçak!»
Her sövüldükçe, ötündeki çamura bir
yumruk atıyor. Basbayağı çamurla
dövüşüyor. Ben önce kadın ya de-
lirmiş ya da çok konsantre olmuş
sanatına, dedim. İkisi de bir ka-
pıya çıkar ya... Ama birden «Kema-
aaal!» diye bağırıp da çamu-
run üstüne atılınca ben birden ay-
dım... Kemal dediği, ayrıldığı ko-
cası... Demek, kadın ötündeki çam-
muru, ayrıldığı kocası diye hırsin-
dan mıcıklayıp, didikleyp, yum-
ruklayıp duruyormuş.
Bir tabureye oturup, şaşkınlık

— Bu da ilâvesi amca!

içinde kadını seyrettim. Çamuru yuğurdu, yuğurdu, gayet beter bir biçim verdi. Sonra «Tuuu!» diye tükürmeye başladı. Hem tükürüyor, hem tokatlıyor... Vazgeçti yaptığı biçimden, bu sefer çamuru mince mince etti... Raftan kalın bir tahta tokmak alıp:

— Seni alçak seni namussuz... Benim gibi bir kadına hal.. Ulan... diye söverek tokmakla dövmeye başladı.

Ter içinde kalmıştı. Sırtındakileri çıkarıp fırlattı, birden üstüne atıldığı çamuru ısırdı. Hem ısıyor, hem anlamsız sesler çıkarıyordu.

Bardağa içki doldurup acele içtikten sonra, çamura, yani eski kocası Kemal'e:

— Duur, kurtuldum sanma... Da ha ben sana bak neler yapacağımı! demesiyle, çamuru kaldırıp yerdeki mermerin üstüne fırlattı. Sonra ayakkaplarını çıkarıp, çıplak ayakla çamurun üstünde tepinmeye başladı. Bir zaman da böyle tepindi. Sonra yine aldı çamuru, masadaki mermeri koydu, yuğurup külçe yaptı. Geri gitti iki adım, gerilip gerilip sağ eliyle çamura bir yumruk attı:

— Al sana!

Gerilip gerilip «Al sana!» diye yumrukluyordu. Çamur ecişbüciş bişey oldu. İşte o zaman ne yaptı, biliyor musun kardeşim, şu kadındaki intikama bak sen... Ben artık zavallı Kemal'in çektiği işkence bitti sanıyordum. Daha bitmemiş... Elektrikli fırının kapağını açtı. Aman Yarabbi, fırının içi bin derece mi, onbin derece mi, bir cehen-nem... O çamur külçesini:

— İşte böyle cayır cayır yan... diyerek fırının içine fırlattı, fırının kapağını kapadı.

Kadın da perperişan olmuştu. Döndü, koltuğa oturdu. Birkaç kere «Ooooh!» çektikten sonra:

— Aman sinirlerim yatıştı, rahatladım... dedi.

O kadar gözlü dönmüştü ki, odada beni bile görmüyordu. Uyum gibiydi, belki de uyuyordu. Ben yavaşça kapıdan çıkıp gittim. Neye uğradığımı şaşırmıştım.

Tahta oymacı bir hanım tanıdığımız var. Ama o dul değil, evli... Bir de ona uğrıyayım, dedim. Belki de seramikçi hanımı gördükten sonra meraka düşmüştüm de... Gittim evine. Annesi, kızının çalışmakta olduğunu söyleyince:

— Aman çok iyi, dedim, geldiğimi söylemeyin ne olur... Yalnız ben bir sanatçıyı uzaktan çalışırken seyretmek istiyorum... Hiç rahatsız etmem...

Kadın:

— Bimdi nerdeyse Burhan da gelir, dedi, akşam yemeğine kalın. Ben de bakkala öteberi almaya gidiyorum...

Burhan, oymacı hanımın kocasıydı. Annesi bakkala gitti. Ben evde yalnız kalınca, oymacı hanımın çalıştığı odaya yöneldim. Kapı açık... İçerisi karmakarışık. Bu da

Falci Gürcü bacı'ya göre 1966 da İnönü eski işine devam edecek..

Yazısız

seramikçi hanım gibi, saçbaşa dağı-nık, cadı karılara dönmüş, elinde keser, balta gibi bişey, önündeki odunu yontuyor. Vuruyor keseri, hem de:

— Al sana! Al sana! diye bağı-
rıyor.

Oysa bu hanım, ne kadar kibar-dır, ne kadar giyimine düşkündür. Ya bir de şimdi...

Duvardaki çivilerde, çekiç, keser, rende, balta, destere... Bunlardan hangisi eline geçerse alıyor, o önün-deki odunu, yani Burhan'ı yontu-yor, kesiyor, biçiyor, törpüliyor ve biyandan da boyuna sövip sayarak içini dövüyor... Arada bir de, biriki adım uzaklaşıp, başını da eğerek, yaptığı marifete bakıyor... Sonra birden koparak koşuyor, eline her ne gibi demirden alet geçerse, odu-nun tepesine indiriyor... Bu sefer, sivri çelik keskilere saldırdı. Kes-killerle Burhan'ı, yani Burhan'ın

yerine koyduğu odunu lyice oyum oyum oydu. Haaa, yanan ocaklarda da biçim biçim demir şişler var... Bu şişlerden birini kapmasıyla:

— Ben senin gözlerini oyayım da gör! diye oduna atılınca, bana öyle geldi ki, gerçekten Burhan'ın üstü-ne atılıyor sanki... Nerdeyse, «A-man, ne yapıyorsunuz...» diye eline yapışacaktım...

O kızın şişlerle kocasını dağla-dı, yaktı, pişirdi, kararttı... Ben art-ık bu işkenceye dayanamadım, ayaklarımın ucuna basarak korido-ra çıktım. Sokak kapısından çıkar-ken annesi de geldi. Başka bir za-man uğrayacağımı söyleyip kapı-dan fırladım.

Bu iki kadın sanatçımızın çalış-malarını gördükten sonra neye uğ-radığımı şaşırmıştım. Kendime gelmek için bir dosta açılmak ilti-yacındaydım. Eski bir arkadaşım vardı, evi yolumun üstünde oldu-

ğundan ona uğradım. Kadınların adlarını vermeden, o gün başımdan geçenleri, gördüğüm şeyleri anlat-tım. Arkadaşım hiç önemsemedi:

— Çok normal, dedi, kadın koca-sından hıncını çıkarıyor... Aslında kocasını öldürmek istiyor, öldüre-meyince, kocasına yapacağını çamu-ra yapıyor...

— Evet ama, oymacı kadın koca-sından ayrı değil...

— O da öyle... Kocasının yerine odunu dağılayıp rahatlıyor... Dur sana bu konuda bir kitap vereyim de oku...

Arkadaşımdan kitabı alıp bizim eve geldim. Karım evde yoktu. Kız-ım, annesinin, bir arkadaşının se-ramik sergisine gittiğini söyledi.

Ben hemen kitabı okumaya baş-ladım... İşte sana anlattığım kitap. Kitabı okuyunca, neden bizim ka-dınların, erkeklerin bile zor başa-racağı seramik işlerine, oyma işle-rie merak sardıklarını anladım... Bunlar düpedüz cinayet işliyorlar... Ha kocasını yumrukladı, ha ko-cası diye önüne koyduğu çamuru... Ha kendisine yüz vermeyen adamı kızgın demirle yakmış, ha o adamın yerine koyduğu odunu dağılamış.

Ben işte böyle düşünüp dururken karım eve gelip de:

— Artık ben de seramikçi olaca-ğım!.. demesini mi?

— Olamaaaz! diye bağırdım.

— Öyleyse ben de tahta oymacı-lığı yaparım... dedi.

Düşünsenize, Sabahat elli yaşın-da... Kadına birden «Ya Sabahat... Seramikçi ol!» diye göklerden ses geliyor...

Ben artık nasıl kendimden geç-mişim ki, evde ne kadar seramik eserleri varsa, hepsini fırlatıp fırla-tıp kırdım. O tahta oymaları da sobaya attım... Kalktım, işte bura-ya sana geldim. Şimdi söyle baka-lım bana, bu sanatçılarda sanatçı-ların içinde gizli bir cinayet işleme isteği var mı? Seramikçiliğe, ya da oymacılığa kalkarsa Sabahat'ten ayrılacağı kardeşim. Elli yaşında ki kadına da kendime işkence etti-remem... Ne dersin?

— Bana kalırsa, bunca yıldan sonra ayrılmak doğru değil...

— Pek, bir akıl ver, ne yapayım?

— Siz de bir sanatçılığa başlasa-nız... Sabahat Hanım seramik ya-parsa, siz de oymacılık yapın...

— Olmaz... O ikisini kadınlar ya-pıyor...

— Piyano, keman gibi bişey alsa-nız...

— Canım olur mu, altmıştan sonra...

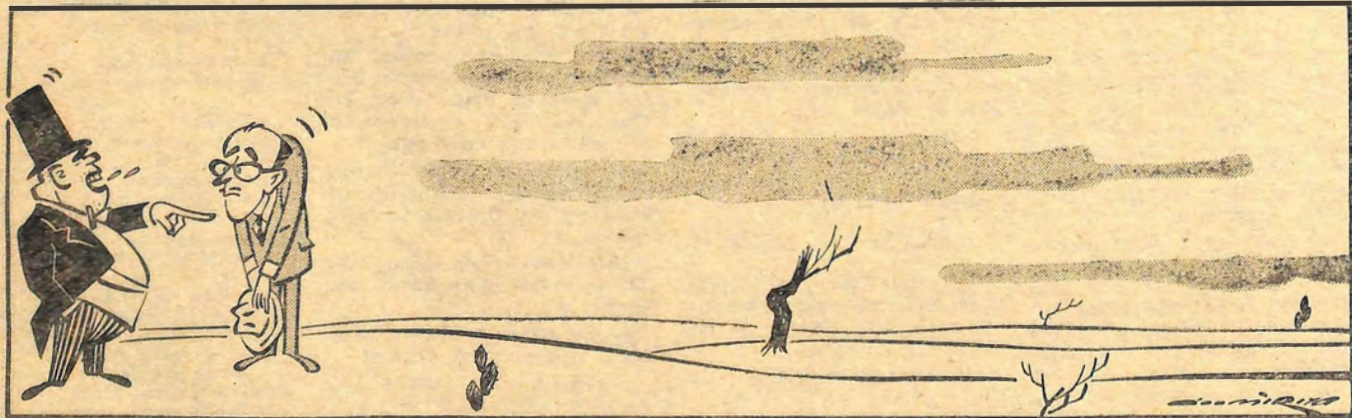
— Pek, şiir...

— Haaa, bak bu olur... Sahi ya-hu... O seramik yaparsa, ben de şiir yazarım... Tamam! Bak, ben ona gösteririm... O istediği kadar bana işkence etsin... Ben onun için ne şiirler yazarım...

Teşekkür edip gitti Muhittin Bey...

Aziz NESİN

800 bin veremliye yalnız 14 bin yatak var. — Gazeteler —

— Açıkta kalan 786 bin veremli için de şuraya bir mezarlık yapın!..

BİZİM YOKUŞ

Çifte Kutlu'lar

Şemsettin Kutlu - Selâhattin Kutlu

BEN sadece ikisini tanıdım: Selâhattin Kutlu, Şemsettin Kutlu.

Selâhattin'i başa alışıma ağabey olduğu içindir. Yoksa, tanışmakta çok önce gelir Şemsettin Kutlu...

Bereketli aile olduklarını sonradan öğrendim: Biri kız, yedisi erkek, sekiz kardeşmişler!

Ama ne kardeş!.. Hepsi de bir-biri ile öğünebilir: En büyükleri, Sıtkı Kutlu emekli albay, hem de kurmay albay.. Biri, Londra'da ataşemiliter. Biri Amerika'da mühendis. Biri İsviçre'de... Kız kardeş mi?... O da Kadıköy'de öğretmen!

Şimdi tanışma sırasına uyarak Şemsettin Kutlu'dan başlayım:

Şemsettin Kutlu

Tam yirmi yedi yıl önce, Akbaba'daki odama bir genç girdi, çocuğumsu bir genç... Hayata ilk adımı atanların ürkekliği vardı üstünde.. Anadolu çocuğunun o temiz, o saygılı utancı vardı sesinde...

Bana birkaç yazı getirmişti bu delikanlı. O zaman, yılların yorgunluğu çökmemişti omuzlarıma, sıkılmadan, bunalmadan, şıpşak okuyuveriyordum deste deste yazıları...

Onun getirdiklerini de okudum. Şimdi, kendisi söylüyor, yüzünden, beğenmediğimi anlaşıyor!

İyi anlamış, beğenmemiştim. Ama yazıları beğenmemiştim, istidadımı değil.. Bunlar, sabrın güneşinde olgunlaşır, birer tatlı meyva olurlardı bir gün. Henüz hamdı!

Ona, gönlümce öğütler vermiş: «Sizi bekliyeceğim» demiştim.

Aradan dört yıl geçti. Orhan Seyfi Orhon'la «Çınaraltı»yı çıkarıyorduk. Şemsettin Kutlu, bir hikâye getirdi bize... Okuduk ve ikimiz de beğendik.. Sahiden beğendik.

Bu güzel hikâyenin, şimdi yalnız adı kalmış hatırımda: Tam-bura.

Geçen gün, yine kendisinden dinledim: Üç lira vermişiz Tam-bura için.. Utanmış, sevinmiş, anlatılmaz bir sarhoşluk içinde almak istememiş!

Ona: «Yooook, demişim, alacağım.. Bunu lütfen mu sanyorsun, ihsan mı sanyorsun?.. Bu hak.. Biz senin güzel hikâyeden faydalandık.. Okuyucu bize bunu ödüyor, biz de sana ödeyeceğiz elbet!»

Şemsettin Kutlu'ya bir öğüt daha vermişim o gün: «Hayatta daima hakkınızı arayınız...»

Ama Kutlu, biraz fazla nazik, biraz fazla terbiyelidir. Bu nezaket, bu terbiye onun yaradılışında var şüphesiz. Fazlalığı, son derece çabuk incinen, son derece alıngan mizacı yüzündendir. Onu Bizim Yokuş'un sert iklimine alıştırmak için verdiğim bu nasihat önünde, yine gözlerini gözlerimden kaçırarak itiraf ediyor:

— Benim tutamadığım nasihatlerden biri de bu oldu ömrüm boyunca...

Şemsettin Kutlu, kendi kendisi ile yarıştırdı artık. Hikâyeleri yalnız bizim Çınaraltı'nda değil, o günlerin en güzel mağazını Yedigün'de ve Cumhuriyet gazetesinde de çıkmıştır.

Sonra?... Sonra bizim Şemsettin Kutlu askere gitti, uzak düştü Bizim Yokuş'tan.. Askerliği bitince, yine basım havasından uzak illerde yıllar yılı öğretmenlikle dolaştı... Artık o vaitlerle işiyan pırl pırl istidat, güzel ve büyük mesleğine bağlanmış, edebiyatın bir başka dalında, incelemeler ve araştırmalarda eserler vermeye başlamıştı.

Şimdi, dört yıldır İstanbul Eğitim Enstitüsünde, yarının öğretmenlerini yetiştiriyor.

Şemsettin Kutlu

Akbaba, onun bu yeni gücünden, araştırmalarından, incelemelerinden de faydalanmaktadır. Ara sıra okurlarımıza sunduğumuz eski mizah örnekleri, onun ince zevkünden sayfaları-mıza süzülüyor.

Liselerimiz için en güzel antolojiyi, Şemsettin Kutlu'nun titiz çabasımdan, duygulu çabasımdan beklemekte haklıyız.

Selâhattin Kutlu

Selâhattin Kutlu'yu sizlere takdime hacet var mı?... Akbaba'nın şairini hepiniz tanıyor ve muhakkak seviyorsunuz.

O, Şemsettin Kutlu'nun ağabeysidir.

İki kardeş ama, iki ayrı mi-zaç: Şemsettin hikâyeci idi, bu

şair.. Şair olur da biraz kalender olmaz mı?

Küçük kardeş, dudağına kadeh değdirdi mi, bilmem.. Değdir-miş bile olsa, Nedim'in: «Nim sun peymâneyi, sâki tamam ettin beni» mısraına hiç uymamıştır. Ama Selâhattin ağabey, Allah Allah, altı yıl öncesine kadar, yerde bulutmuş!

Selâhattin Kutlu

Zayıf, ince bir yapısı var: Geniş alınlı büyük bir baş, kır saçlar, orta boy ve yağsız, etsiz bir vücut... Ama çöp gibi değil, yay gibi, çekici gibi, kıvrak mı kıvrak, sağlam mı sağlam...

Şiirden yana ustalığına diyecek yok: Mısralara, kafiye'nin trapezinde ne taklalar attırıyor, görüyorsunuz. Ama hesaptan yana, ilkökul sınavına girse çakar!.. Ne toplama, ne çıkarma, ne çarpma, ne bölme...

Virgülünü değiştirmeden kendi itirafını yazayım size: «Para harcamaya bayılırım» diyor. Buna bir cümle de ben ekleyim: Olmayan parasını bile!

Selâhattin Kutlu, keseden yana zengin değil ama, bir gönül milyoneridir. Kapısını çalan hiçbir güzel boş çevirmez!

Sonra, dört evlât babası. En küçüğü lisede, ondan önceki Hukuk öğrencisi, baştan ikinci İktisat Fakültesini tek takıntı ile bitirmiş... Ama en büyükleri olan kızı, Siyasal Bilgilerden mezun.. O kadar da değil, İçişleri Bakanlığında.. O kadar da değil, müdür!

Ben onun yerinde olsam, bunca mutlulukla coşar, kendi kendime:

— Gel baba Selâhattin, sana bir rakı ısmarlayım, derdim!

Selâhattin Kutlu İskenderun'da oturuyor.. Zaten ömrü hep o çevrede geçmiş: Doğum yeri Antakya... Orada, Fransız işgaline

karşı kalemi ile savaşmış: Yeni-gün, Atayolu, Kurtulan Yurt gazetelerinin başyazarlığını yaparak...

Yazarlık dışındaki mesleği, onun da öğretmenlik. Yıllarca Milli Eğitim Bakanlığı kadrosunda çalışmış. Ama, hırçın kalemi, yaramaz kalemi yüzünden, şöyle bir yere temel atıp yıllar boyu oturmak kısmet olmamış ona... Hiç şikâyetçi değil çekti-lerinden: Evinde onu tükenmez sabrı, tükenmez iyiliği ve tükenmez sevgisi ile avutan bir eşi var!

Şimdi yeni bir coşkunluk içinde: Hem Halkevi'nde, imkânsızlıklar içinde imkânlar yaratarak hizmet etmeye çalışıyor, hem de dizgi, baskı zorluklarını yenerek bir dergi yayınlıyor: Palmiye...

Kendisine sordum: — Kutlu, en çok neyi sever-sin?

— Aşk bir, meşk iki, dedi... Şiirlerinden en beğendiğini istedim. Gönderdi. İşte:

Gelir

Herşeyin zamamı var,
Azıcık bekle gelir.

Kim demiş kalbe bahar
Bir tek çiçekle gelir.

Kızların bir kısmı var
Hayli emekle gelir,

Bir kısmı senden başka
Birkaç yedekle gelir.

Sakın dula kapılma,
Çünkü bebekle gelir,

Üstelik hayalinde
Eski erkekle gelir.

Kimi omuz başında
Bir mor benekle gelir.

Kimisi hafif tertip
Çimdiklemeyle gelir.

Bâzısı pervasızdır,
Kısa etekle gelir.

Kimi gösteriş sever,
Yazın da kürkle gelir.

Kimisi çok nazlanmaz,
Bir «Gel!» demekle gelir.

Bir kısmı gelir ama,
Fasit yürekle gelir.

Seni zengin sananlar,
Binbir dilekle gelir.

Sevenler, kıskananlar,
Kalmı köteklerle gelir.

Yaşlısı çenesinde,
Çift zemberekle gelir.

Kimi kaynana adlı,
Bir «Mübarek!»le gelir.

Kimi aşk kervanına,
Topal eşekle gelir.

Kimisi cenazene,
Hazır çelenkle gelir.

Hasılı hepsi gelir;
Usul bilmekle gelir.

O zaman da çehremiz,
Bilmem ne şekle gelir!

İstenmez böyle şaka,
Tövbeler olsun aşka!
Bize şaş, beşten başka,
Zarlar hepyek'le gelir!..

Yusuf Ziya ORTAÇ

Parlâmentodan Notlar

BASIN locasının sol tarafında ki balkon çok renkli bir çiçek bahçesi gibiydi. En sık tayyörleri içinde en zarif hanımlar, en pahalı kürk mantoları içinde en ucuz kadınlar, en kapalı elbiseleri içinde en açık pozisyonlarda oturan sevimli genç kızlar...

Sarışın, şirin bir genç kız jiklet çiğniyordu ve aşağıda, ilerde, başkanlık kürsüsünün önündeki mikrofonda Nihad Erim, yumruklarını indiriyordu kürsüye:

— İktidar elinizde, ordu elinizde, her şey elinizde!.. Haydi çıkarma yapsanız!..

Nihad Erim, kürsüde bangır bangır bağırarak ve ara sıra başını hükümet sıralarına çevirerek «Çıkarma» yapmayı teklif ettiği sıralarda Halk Partisinin birkaç kodaman üyesi, koridorlarda CHP. milletvekillerini «Toplama» yapmaya gayret ediyorlar ve topladıkları arkadaşlarını umumî heyet salonuna getiriyorlardı. (Malûm a, çıkarma da olsa, toplama da olsa, sayıların pek fazla önemi vardır sonuçta!)

Başbakan Demirel sol eli şakağında, uzaktan görünür başı pırıl pırıl, istifini bozmadan, kürsüdeki hatibin yumruk seslerini dinliyordu.

Ve sol taraftaki balkonda oturan sarışın genç kız sakızını çiğnemekte devam ediyordu:

Çiki-çiki-çak, çiki-çiki-çak!..

Renkler ve bahçeler

Basın locası az renkliydi, umumî heyet salonu genellikle tek renkli.. Fakat arkamızdaki dinleyici tribünü ve sol yanımızdaki şahâne balkon, gerçekten muhteşem bir renk cümbüşü içindeydi. Bâzi hanımlar herhalde kokteyle gitmek için evlerinden çıkmışlar, ama sonradan belki daha iyi vakit geçirebileceklerini ümid ederek Meclisin salonlarında soluğu almışlardı.

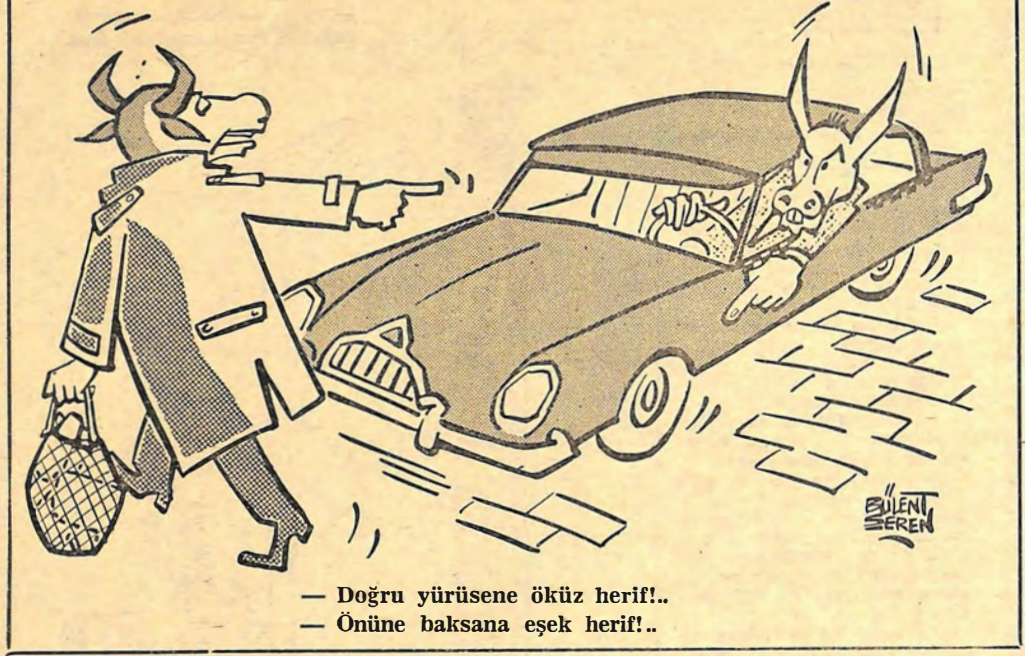
İnsanlara tepeden bakmayı hiç sevmem. Çünkü tepeden bakınca insanların tepesinden başka bir yanı görünmüyor. Fakat neylersiniz, her zaman milletvekilleri tepeden bakacak değil a, Meclis salonunda da onlar aşağılarda kalıyor, ve tüm dinleyiciler, gazeteciler yani millet, tepeden bakıyor vekillerine...

Hanımların balkonundan bizim basın locasına, bizim taraftan da onlara doğru arasına — gündem dışı — uzun uzun bakmalar ve bakışmalar eksik olmuyordu. Ama ben, memleket idare eden başları pek merak ettiğim için gözlerimi toplantı salonundaki baş yığınlarından bir türlü ayırmıyordum.

Başlar... Başlar... Başlar... Beyaz başlar, kara başlar, sağı başlar, saçsız başlar, iri başlar, ufak başlar, dik başlar, eğri başlar... Çeşit çeşit, biçim biçim başlar...

Tepesi görünen başlar, genellikle CHP. saflarında daha fazla. İnönü, tam başkanlık kürsüsünün karşısında, en ön sırada, küçük bir kartopu gibi görünüyor uzaktan.. Ötünde, sırasının üstünde, saçlarının renginde ufak bir ses büyültme cihazı var. Bâzan Feyzioğlu oturuyor yanına, bâzan da Satır. Coşkun Kırca hemen onun arkasında, bölük kumandanından emir almak için hazır vaziyetinde bekleyen bir takım çavuşu sevimliliği içinde. (Nedendir bilinmez, Kırca konuşurken gülüyorlar, otururken gülüyorlar, hattâ zarif bir kolejli gibi Başkan Bozbeyli'nin karşısında reverans yapıp onu «Teşekkür ederim Sayın Başkan!» diye selâmlarken yine gülüyorlar arkadaşları.

Karşılıklı görüşler :

— Doğru yürüsene öküz herif!..
— Önüme baksana eşek herif!..

Tipi mi komik, yoksa sesinde mi insanı neşelendiren bir hava var, anlayamadım!)

«Ha temuşum size ki...»

Gülmek dedim de aklıma geldi: Meclisi kâhkahalarla kınp geçiren en ilginç milletvekili kim biliyor musunuz? CHP'li Hasan Tez!

Tez, gerçekten tezcanlı bir insan. Bir aralık — galiba gündem dışı — söz aldı, kürsüye çıkıverdi.

«Bu memleketteki birbuçuk milyon esnaf, Türkiye nüfusunun dörtte birini teşkil eder!» der demez, başta CHP'li arkadaşları olmak üzere bütün Meclis makaraları koyverdi. Onlar kâhkahayı basar da Hasan Tez altında kalır mı? — Sayın arkadışler, diye bağırıldı!.. Ha temuşum size ki, sizin kibu gü-

lenleri çok görmüşim daa!.. Haçan ben geldim buraya, onların hiçbirini göremedim, ama ben yine bu meclisteyim daa!..»

Ve kâhkahalar... ve kâhkahalar... Ve de sol taraftaki balkonda sarışın kız jikletini çiğnemeye devam ediyor:

Çiki-çiki-çak!.. Çiki-çiki-çak!..

Ağa baba mı, paşa baba mı?

Birleşmiş Milletlerdeki son karar suretinin bütün sorumluluğunu bugünkü iktidara yükleme çabasından başka bir şey yok CHP. hatiplerinin konuşmalarında. Çağlayan- gıl esprilerle süslediği ve parti açısından ele almamak için bir hayli dikkatli davrandığı konuşmasının

bir yerinde CHP. sıralarından kendisine sataşanlara ve özellikle İnönünün oturduğu kısma dönerek:

— Bu karar sureti şu yedi hafta içinde doğmadı ya arkadaşlar, dedi. bunun doğumundan daha geri-kere gitmek lazım. Bu son kararın elbette bir validesi olduğu gibi, bir de ağa babası, yahut paşa babası vardır!..

AP. sıralarından alkışlar ve kâhkahalar yükselirken TİP. MP. ve YTP sıralarındaki gözlerin büyük çoğunluğu da İnönüye çevrilmişti.

Balkondaki sarışın kız, tavandan dökülen kristal ışıklarla mikrofondan dökülen incileri birbirine karıştırıyor ve jikletini çiğnemeye devam ediyordu:

Çiki-çiki-çak!.. Çiki-çiki-çak!.. Çiki-çiki-çak!..

Semsi BELLİ

Altmışaltı oyunu:

— Bütün kozlar bende, yine yendim seni!

PAZARTESİ

Mektup

Mektup, mektup, mektup...
Çetin Altan:

— Meclis postahaneye döndü...
demis.

Hakkı var. Politikacılarımız çantası dağılmış da dağıtacağı mektuplar sokağa düşmüş müvezzî gibi şaşkına döndüler. Her siyasi konuşmanın başında bir kere mektup kelimesi geçiyor:

— Mektubu kim açıkladı?
— Mektup açıklanmadı...
— Mektubu sen verdin basına?
— Hayır sen verdin mektu-

bu...

— Mektupta diyor ki...

Bir Frenk düşündürü:

— Üstündeki posta puluna de-
gecek değerde ya bir, ya da iki
mektup aldım... diye yazmış.

Gerçekten mektupların çoğu değersizdir, çoğu da puluna tükürülecek yerde içine tükürülecek kadar kötü veya kara haberler verir. En iyi mektuplar şüphesiz tebrik mektuplarıdır. En saçma mektuplar da aşk mektupları...

— İyi ama aşk mektupları ni-
çin saçmadır? diye sorarsanız
söyliyelim:

Aşk mektupları saçmadır. Çün-
kü üstünden birkaç yıl geçtik-
ten sonra hem yazan, hem oku-
yan saçma olduğunu teslim eder-
ler. Allah Allah biz mi yazdık
bunları? diye şaşarlar.

İş mektupları en verimli mek-
tuplardır, edebî mektuplar en
tathî okunan mektuplar, tehdit
mektupları da en berbat mek-
tuplar...

Şimdi basında Johnson'un
mektubunun dostluk mektubu
mu, tehdit mektubu mu olduğu
tartışılıyor. Kimileri Johnson'un
pek dostane ve pek güzel bir üs-
lûpla mektup yazdığından söz
açıyorlar. Bu iddia bize pek eski
bir hikâyeyi hatırlattı.

Vaktiyle bir Van valisi Nu-
man Paşa varmış ki pek köpek
ruhlı imiş. Babıâliye mektup
yazmak gerektiği zaman maiye-
tindeki memura:

— Şöyle iyi bir imza atalım,
hürmetkâr olsun... diye tenbih
etmiş.

Kâtip:

— Hürmetkârnız Van Valisi
Numan... diye yazmış.

Vali:

— Yok yok, daha iltifatla, da-
ha hürmetle...

Kâtip yazmış:

— Hürmetkâr bendeniz Van
Valisi Numan...

Vali:

— Olmadı, daha gösterişli, da-
ha âlâyişli olsun...

Kâtip yazmış:

— Hürmetkâr bendeniz, sadık
kulunuz Van Valisi Numan...

Vali:

— Bu da olmadı, şöyle daha
kelbiyane olsun... deyince kâtip
kızarak yazmış:

— Vali-i Van, pis kakanız Nu-
man...

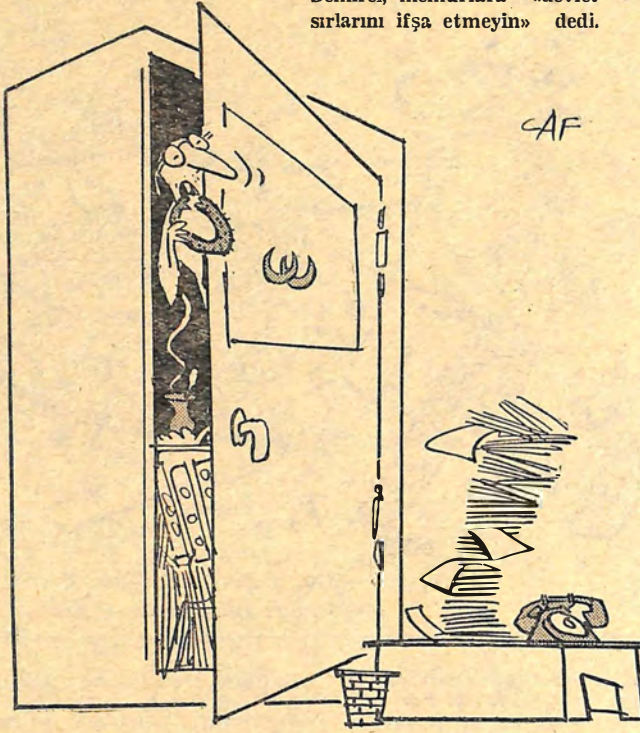
SALI

Deve

Afganistandan aldıkları bir
deve ile seyahate çıkan iki Al-
man genci Edirne'ye kadar gel-
mişler. Ve Bulgarista'ya geçmiş-
ler. Doğrusu bu kadar zahmetli
bir seyahati hele deve ile başa-
rarak kolay iş değildir. Afganis-
tan, İran, Doğu Anadolu, Orta
Anadolu, Trakya, Bulgaristan...

Dağlar, tepeler, çöller, göller

Demirel, memurlara «devlet
sırlarını ifşa etmeyin» dedi.

— Aman kimse görmesin, bu da devlet sırrı!

aşa aşağı gelen deveye:

— İnişi mi seversin, yokuşu
mu? diye sorsanız, herhalde çok
eskidenberi bildiği bir cevabı
verecektir zavallı:

— Peki, düzlüğe ne olmuş?

Turizm dediğimiz şey her za-
man otobüsle, otomobile, vapu-
la olmaz. İşte bazan böyle deve
ile olur. Geçenlerde bir Fransız
kadını da Kudüseye eşekle gitmek
üzere yola çıkmıştı. Anlaşıyor
ki Avrupalılar Türkiye'de turizm
eşek ve deve gibi hayvanlarla
yapmayı tercih ediyorlar.

Yakında katır'la, beygirle seya-
hat etmek isteyenler de çıka-
caktır.

Böylece daha lüks, daha kon-
forlu, daha çabuk değilse de da-
ha orijinal ve Türkiye'ye özgü
turistik geziler ortaya çıkıyor.

Turizm Bakanlığının ilgisini
çekeriz.

ÇARŞAMBA

Cennet

Bu Ramazanda oruç tuttunuz
mu, tutmadınız mı bilmiyoruz.
Trenleri, vapurları, otobüsleri
ve oruçları kaçırmak âdetinde
olduğumuz için biz ne kadar
koşsak da yetişemedik oruçla-
ra... Ama biliyorsunuz seferi ol-
du mu insan, oruç tutmak doğ-
ru değildir. Gazeteciler ise her
zaman seferi sayılırlar.

Ramazan gelip geçtiğine göre
bu konu da geçmiş sayılır. Ama
geçmişin alacaklarına, gelece-
ğin verisiyesine kulak asmadan
gününi gün etmek diye de bir
şey var. Bakınız Hayyam'a bu
konuda ne diyor:

Cennet varmış balın hele,
Güzeller dolaşmış salına sa-
lma

Sular akarmış şeker gibi tatlı,
Irmaklar gülermiş şaraptan,
sütün, baldan.

Ey şarap sunan, badi durma,
Akımlı başına al, bir tas şarap
sun,

Bin veresiye beri dursun,
Bir peşin yeter de artar bile!

PERŞEMBE

Sosyal adalet

Gazetelerin yazdığına göre
aftan 30 bin kişi faydalaniyor-
muş.

Bizim aklımıza bir başka şey
geliyor:

Şu affı genişletsek de 30 bin
kişi yerine 30 milyon fayda-
lansa...

Yani birbirimizi affetsek de
şu işleri tatlıya bağlasak...

Doğrusu böyle bir genel affa
ihtiyaç var ama, yavaşan yok...

Oysa biz birbirimizi affetmez-
sek olaylar da bizleri affetmiye-
cek gibi görünür.

CUMA

Ne yapsaydı?

Hürriyette bir haber:

«87 santimlik cüce Hasan kö-
yün en iri adamını bıcaqladı.»

Okuyunca düşündük, ne yap-
saydı yani?

Bıcaqlamak için en küçük ada-
mı mı seçeydi, yoksa bir orta
boyluğu mu gözüne kestirseydi?

Cüce Hasan, adamcağızı uzun
boylu olduğu için bıcaqlamış de-
ğil ki!

Gerçi böyle sabıkahlar var ki
can sıkıntısını dağıtmak için
adam bıcaqlıyorlar şimdi:

— Gözüni kaşını beğenme-
dim... diye adam vuruyorlar.

Demek ki önce vurmak için
adam beğeneceksin, ve sonra da:

— Seni beğenmedim... diye vu-
racaksın.

Saye-i şahanede her sene bir
af çıkarsa kendinizi koruyun.
Yakında Tuzsuz Deli Bekir'ler
sokakta adam bırakmıyacaklar.
Polis ise şimdiden seyirci... Her
sabıkahının başına bir polis bir
jandarma dikilmez ya!...

CUMARTESİ

Bıyık

Biz Türkler bıyığa meraklı-
yızdır. Bıyık şampiyonlarımız
bile var. Burma bıyık, pos bı-
yık, kaytan bıyık, badem bıyık,
pırasa bıyık gibi çeşitli bıyık-
lara sokaklarımızda raslamak
mümkündür. Oysa Almanya ve-
ya Amerika gibi bazı ülkelerde
bıyığa raslanmaz.

Bizim Koredeki tugayımız baş-
tan sona dek bıyık bırakmıştı.
Nadir Nadi «Perde Arahından»
isimli eserinde anlatır. Bir za-
manlar Maltepe'de kumandanlık
yapan Rıfat Mataracı Paşa:

— Subay dediğin bıyıklı olur.
Yedeklere karışmam, fakat ka-
rargâhtaki bütün muvazzafıları
benim gibi görmek isterim...
dermiş.

Subaylar da bıyık bırakırlar-
mış kumandanın isteğiyle.

Gene Nadir Nadi aynı eserinde
İsmet Paşa bıyıktan hoşlan-
madığı için bıyıklarını kesen
Bakan'lardan söz açar. Bütün
bunlar gösteriyor ki «bıyıklar»
ve «bıyıklar» arasında önemli
bağıntılar vardır. Tarihte bir
zamanların büyüklüğü hep bıyık-
lı idiler. Bismark'tan Hitler'e
kadar Almanlar bıyık geleneğini
devam ettirdiler. Hindenburg'un
bıyıkları da şahane idi.

Ve bizde eskiden birinin bıyık-
larını zorla tıraş etmek onun
erkekliğine ve kişiliğine haka-
ret etmekten beter idi ki, ölü-
münden daha kötü idi.

Şimdilerde bıyık gözden düştü
artık. Hele İngiltere gibi ülke-
lerde erkekler bıyığa değil artık
saça meraklı. Kadın gibi saç
uzatmış delikanlılar gün geçtik-
çe caddeleri ve sokakları doldu-
ruyorlar. Dünya o kadar değiş-
yor ki uzun saç modası Türkiye-
ye bile geldi. Burma bıyıklı de-
likanlıların dolaştığı sokaklarda
uzun saçlıları görüyoruz şimdi.

Dedelerimiz böyle bir şeyi rü-
yalarında görseler inamazlardı.

Bıyiksız sokağa çıkamıyanlar,
kadın saçlı erkekleri görseler
şaşkınlıklarından küçük dillerini
yutarlardı.

Dünya değişiyor. Hem de öyle
değişiyor ki insanların bıyıkla-
rına ve saçlarına kadar değiş-
yor.

PAZAR

Kız - Kadın

Iraklı Kürtlerin lideri bir kız-
mış! Gazeteler öyle yazıyorlar.
Shemirum adındaki kız Bağdat
hükûmeti ile çarpışmakta imiş.

Gene gazetelerin yazdığına gö-
re ölen Hindistan Başbakanı
Şastri'nin yerine en kuvvetli
aday Mahatma Gandhi'nin kızı
miş.

Demek ki kadınlar Şark'ta işi
hayli ilerletmişler... Toplumla-
rın liderliğine dek yükselmişler.

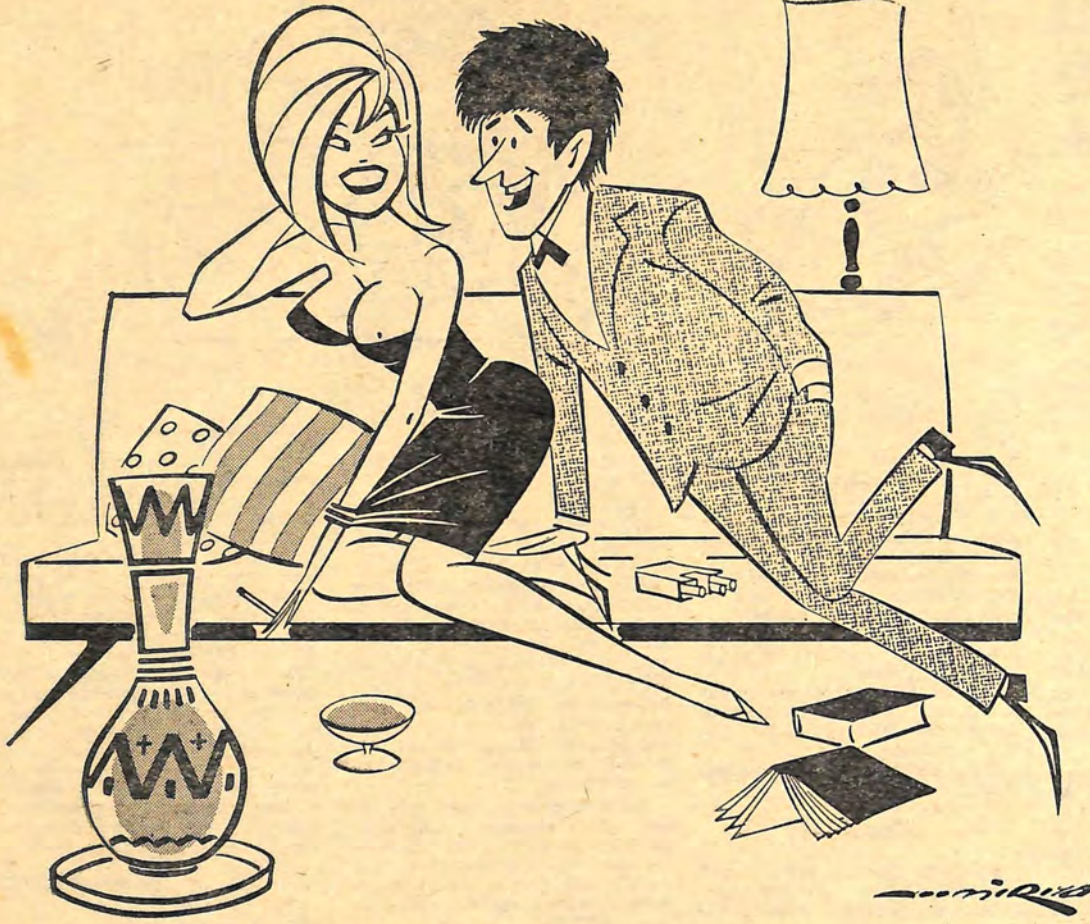
Kadınların liderliğe istidat-
ları zaten ötedenberi belliydi.
Evde erkeklerle lâf söyletmiyen
bu yaratıkların dışarda çekin-
gen olmaları belki de bir politi-
ka idi.

Yavaş yavaş onu bırakıp ev
dışında da erkekleri geçerlerse
ne olacak?

Ne olacak, belki dünya daha
iyi olur. Çünkü erkekler kadın-
ların üstünlüklerini kabul eder,
seslerini keser otururlar.

Ve bitmiyecek sanılan bir dir-
dir da böylece bitmiş olur.

Serinofil Derneği Başkanı Ce
huzur getirir» dedi

— Ben bir şairim... Siz bir şiir!
— Anlıyorum: «Gel bir edebiyat gecesi yapalım» diyeceksin!..

— Bak karıcığım, evim

Niçin üzgünmüş?

İki arkadaş Amerikân bara oturmuş içiyorlardı. Üçüncü kadehten sonra birisinin yüzü fena halde asıldı, belli ki cam bir ..ye sıkılmıştı. Öteki dayanamadı, sordu:

— Neyin var, bir şey mi oldu?
— Sorma birader, karımla başım dertte, benimle tam bir ay konuşmayacağımı söyledi.
— Eee, daha ne istiyorsun?.. Bu işe sevinmen lazım değil mi?
— Doğru söylüyorsun ama, müddet bitiyor bugün!

Zil hikâyesi

Adam yoldan geçerken küçük bir çocuğun bir evin zilini çalmak için uğraştığını, fakat boyu yetmediğinden buna bir türlü muvaffak olamadığını gördü. Nihayet dayanamadı ve çocuğun yanına gidip zile bastı. Sonra küçüğe dönüp sordu:

— Eeee, şimdi ne yapacaksın bakalım?
— Hemen kaçacağım, sen de öyle yapsan iyi edersin!

Kurtarıcı

Genç kız nehre düşmüş fakat büyük bir şans eseri oradan geçen bir delikanlı tarafından kurtarılmıştı. Kızın babası gence şöyle diyordu:

— Büyük bir tehlikeye atılıp kızımı kurtardığınız için ne kadar teşekkür etsem azdır.
— Yoo, tehlike pek öyle sandığımız kadar büyük değil efendim, diye cevap verdi delikanlı. Ve devam etti, bendeniz evliyim nasıl olsa.

Büyük lâflar

Hiç âşıkı olmıyan kadına çok tesadüf edilir fakat bir tek âkışı olan kadın nadir bulunur. — La Raschefoucauld —

Kadın mektupları ne kadar uzun olursa olsun mühim şeyler en sonundadır. — Bernard de Saint Pierre —

Hoppa kadınların kalbi, her yaprağı başka bir erkek tarafından koparılan bir güle benzer. Günün birinde evlenecek olurlarsa kocalarına ancak dikenleri kalır. — Sophie Arnold —

Güzel kadınlar için dünya, yirmi beş yaşına kadar cennet, kırkına kadar araf, ondan sonra da cehennemdir. — Rosehbron —

İhtiyar bir erkeğin genç kadın alması bir cahilin ahbablarına gösteriş olsun diye kitaplık almasına benzer. — Adolphe Riga —

Tablo

Ressam tablolarını şehri işlek caddelerinden birinde sergilemişti... Oradan geçenlerde biri durdu. Bir tanesini işaret ederek sordu:

— Kaça bu?
— 1500 lira bayım!
— Bu kadarcık bir köy resm için 1500 lira biraz fazla değil mi?
— Ama buna 15 senedir emel veriyorum.
— Aklım almıyor doğrusu!
— Öyle! Öyle! Bu müddet için bir gününü boyamakla, gerisin de satmağa uğraşmakla geçirdim!...

— Ha gayret üstâ!

zur getirdim!

— Kış için, ısıtacak bir şey istiyorum...
— Kaç yaşında olunsun?..

Hizmetçi

Bayan Muallâ, yeni hizmetçi-
ni önüne almış, konuşuyordu...
— Sizi giydireceğim, besliye-
ceğim, ayrıca ayda 300 lira da
ep harçlığı vereceğim.

Hizmetçi bunları memnuniyet-
le dinledi Ama ertesi sabah saat
ekiz buçuk olduğu halde kız
ortalıklarda gözüküyordu. Ba-
yan Muallâ meraklanarak odasına
ittti:

— Kalkmak için vakit geldi de
eçti bile! Ne bekliyorsunuz?
dedi.

Hizmetçi kız şımarık, şımarık:
— Şey, diye mırıldandı, dün
eni giydireceğinizi söylemiş-
siniz de...

Büyük İlaflar

Sevdiğin zaman korkma, sevildiğin zaman kork, çünkü aşk ancak
o zaman cehennem olur. — S. Wermont —

Evlilik, kızların ahlâk çıbanlarını iyi eden bir yakıdır. — Moliere —

Bir kadının size bakmasını isterseniz, siz ona bakmayınız.

— Bonanoir —

Evliliğin hiç yoksa bir meziyeti var: bir kusur işlediğin zaman, ne
yaptığını çok geçmeden öğrenirsin. Karın böyle şeyleri kaçırmaz.

— J. Gabin —

Şefkate muhtaç olduğu için evlenen erkeğin bu isteği yerine getirilir.
Arkadaşları sağ olsunlar!.. — Gay Madison —

Karının zevkini tenkit etme, ucu sana dokunur!.. — G. Nobel —

Kitap sevgisi

Yeni zengin, kültürünün az
oluşundan şikâyetçiydi. Dostları
kitap okumasını tavsiye ettiler.
Ertesi gün kütüphaneye giden
yenizengine, kütüphane memuru
sordu:

— Nasıl bir şey arzu ediyor-
sunuz efendim, seyahat, macera
romanı cinsinden bir kitap mı,
yoksa daha ağır bir şey mi is-
tersiniz?

— Benim için pek farketmez,
nasıl olsa arabam dışarda bek-
liyor!

Balayı

Genç damat yeni geline yak-
laştı, elini tuttu ve bütün sami-
miyetle:

— Sevgilim, dedi, artık evlen-
dik... Senin bazı ufak tefek ku-
surlarını söylememe izin verir-
sin herhalde?

Gelin gayet sakin şöyle cevap
verdi:

— Evet canım, işte benim o
küçük kusurlarım daha iyi bir
koca bulmama mâni oldu ya za-
ten!

Ev yapısı!

Üç küçük afacan dünyaya na-
sıl geldiklerini münakaşa ediyor-
lardı. Birincisi:

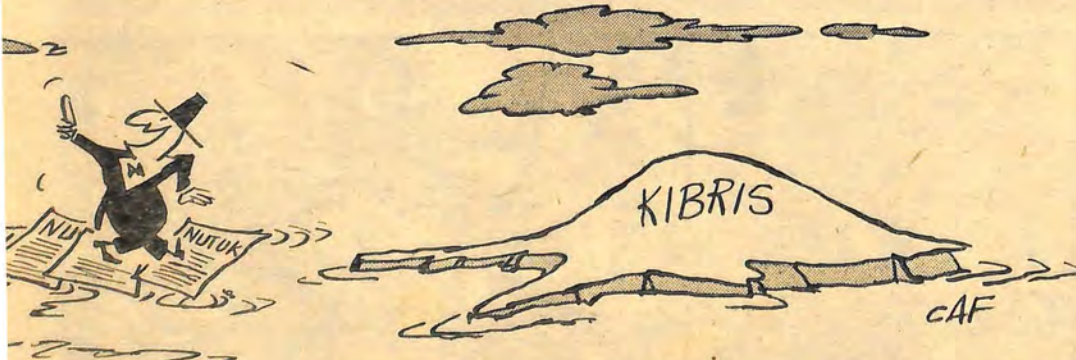
— «Beni bir doktor eve geti-
rip bırakmış» dedi.

İkincisi:

— «Beni annem büyük bir ma-
ğazadan satın almış» diye cevap
verdi.

En küçükleri üçüncü ise, boy-
nunu büküp yavaşça şöyle dedi:

— «Benim annem, babam çok
fakir olduklarından evde kendi-
leri yapmışlar!»

ç tanecik daha!..

Vicdanlı Evsahibi

Muzaffer İzgü

Ev sahibi evini bize gösterirken, sanki bedava veriyormuş gibi pozlar takınarak kapıyı açtıktan sonra:

— Bir odadır ama, geniştir hal.. dedi. Şimdiki apartman odalarının üç beş misli tutar...

Kapıyı açmasıyla üç iri fare, silâh sesi duymuş koçucular gibi dışarıya fırladılar. Farelerin koşuşunu gören ev sahibimiz:

— Tabii siler, temizlersiniz, kaç aydır boş, dedi.

İçeri girdik. Karşıda bir tek uzunca penceresi vardı. Duvarların badanası, tüy tüy kabarmıştı.

— Hiç rutubet yoktur kardeşim!.. Karım, karşı duvarı gösterdi. Ev sahibi hiç oralı değil, akıl veriyordu boyuna:

— Şu tarafı mutfak yaparsınız, bu tarafı oturma odası, şurayı da yatak odası... Tuvalet de karşıda, avlunun sonundadır...

Pencereyi açtı. İdman yapan çocuklar gibi derin bir nefes aldıktan sonra:

— Ah bu hava, ah!.. diye inledi. Deniz ayağımızın altında. Hele bir bahar gelsin, namussuzum doyum olmaz buraya. Sizden evvel kaç kişi istediğiymiş de vermediydim; kısmet sizinmi... Yok kardeşim yok, bu zamanda ev sahipleri kadar namussuz kiracılar da çok... Temsil sen bu evi kiraladın, para veriyorsun, fakat evi de yıkmaya hakkın yok, değil mi? Vicdan meselesi kardeşim, vicdan meselesi.

— Öyle!.. dedim.

— Nasıl, beğendiniz mi?

Sustuk... O devam etti:

— Vallahi beğenmemenize imkân yok, çünkü evin yeri şahane... İnsan yatmadan yatmağa evini arar, değil mi kardeşim?.. Şöyle bi avlusuna çık, oooh, derin bi nefes al!.. Karım benim gözümüne baktı, ben karımın gözümüne... Beğenmeyip de ne yapacaktık? Ayda beşyüz lira geliri olan beş nüfuslu bir aile, dört yüz lira ev kirası veremeyiz ya...

— Kaça kirası? diye sordu.

— Ucuz hemşire ucuz, dedi. Siz yeter ki beğenin...

— Beğenmesine beğendik ama, bakalım kirası bizim bütçemize uygun mu?

— İkiyüz lira!..

— Ne, dedim, ikiyüz lira mı?..

Biraz, biraz ikram edersiniz elbet!

— Hele siz şimdilik bu fiyata kabul edin de, ileride düşünürüz.

Karım hayretle sordu:

— Kiranın yükseltildiği normaldir ama, düşürüldüğü görülmemiştir... Siz yani ileride kirayı ikiyüz liradan aşağıya mı indireceksiniz?

Adam, babacan bir tavır takınarak:

— Ne yalan söylüyeyim hemşire, şimdilik biraz sıkıntıdayım. İlerde hem tadilat yapacağım, hem de söz veriyorum, kirayı düşürecekim.

Bu defa şaşma sırası bendeydi...

— Hem tadilat, hem de kirayı düşürmek ha!.. dedim.

Ev sahibimiz yivş yivş güldü:

— Tabii siz isterseniz...

Karı koca nerdeyse sarılıp adamın ellerini öpeceğiz.

— Kabul ediyorsanız anahtarları vereyim!..

— Kabul kabul, dedik.

Hemen o gün taşındık geçimsiz kaynanamın yanından. Karı koca ve üç yavrumuz, evlendiğimizden beri ilk defa o gece dirdirsiz uyumuştuk...

Bazan dam şarıl şarıl akıyor, bazan sabahları rutubet yüzünden etmek tahtası gibi dimdik kalkıyor ama, yine de mutluyduk...

İkinci ayhı almağa geldiğinde:

— Tadilata başlayalım mı? diye sordu ev sahibim.

— Vallahi siz bilirsiniz efendim, dedim.

— Yoo, bu iş gönül rızasıyla...

Sıkılarak söyledim:

— Kirayı da düşürecek misiniz?

— Tabii efendim, ne demek!..

Karımı çağırdım içerden. Sevinçle ona da anlattım vaziyeti.

— Sağ olun efendim, dedi o da.

— Siz de sağ olun, diyordu ev sahibim!.. Vatandaşa hizmet, borcumuz!

— Tadilat olarak ne yapacaksınız? diye sordum.

İri bıyıklarını sıvazladıktan sonra:

— Nasıl olsa oda çok büyük, ortadan ikiye böleceğim, dedi.

Karım sevinçle ellerini çırpı:

— Aman ne iyi olur, dedi, çocuklar büyüdü, onları da öteki odada yatırırız.

— Yalnız, diye bıyıklarını oynattı ev sahibim, o zaman üçyüz verirsiniz!

Karı koca, benzimiz atıverdi...

— Ama siz efendim, diye kekeleydim.

Adam, omzuma koydu ellerini.

— Bana bak oğlum. Ufacık bir memursun, istemez misin yüz lira eksik kira vermesini?

— İsterim!..

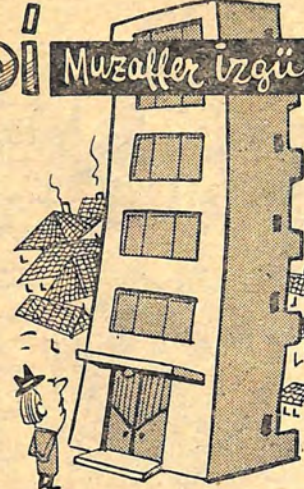
— Öyleyse siz odanın yarısına taşınırsınız, ben de öteki tarafı başka birisine kiraya veririm...

Karım gözümüne baktı, sonra beni içeriye çağırarak:

— Olsun Selâmi, dedi. Ayda yüz lira, bizim için bin lira demektir... Kıza yün alırız, ben de üstüne bir manto alırım.

— Vallahi sen bilirsin hanım.

— Razi olalım gitsin... Şuraya çocukların yatağını yaparız, şu kapı

tarafındaki boş yeri de mutfak olarak kullanırız...

Dışarı çıktık. ev sahibine:

— Raziyyız, dedik.

Güldü...

— Ben sizi düşünyorum kardeşim, dedi. İnanınız ki benim gibi iyi kalbli ev sahibi az bulunur şu yeryüzünde!..

Adam, bir gün içerisinde odayı ikiye böldü... Bitişik odayı da yedi çocuklu bir aileye ikiyüz liraya kiraya verdi. Biz on çocuğun har gü-rü arasında, yine de ayda yüz lira tasarruf etmenin mutluluğu içindeydik. Bu mutluluk, bize taksitle bir radyo, bir manto, bir de palto aldırdı...

Ay başında yine damladı bizim ev sahibim...

— Kiranızın yirmibeş lira daha azalmasını ister misiniz? diye sordu.

Adam böyle sorar sormaz, biliyordum ki karımın gözlerinin önünde o güzelim yünli elbiselikler dansetmiştir. Bunu bildiğim için ev sahibine:

— Bir dakika, karımla brifing yapalım, dedim.

Karım, oturduğumuz yer de ikiye bölünürse, nereye ne şekilde sığışacağımıza dair hemencecik bir plan yapıverdi...

— Şu eski masayı dışarı atarız, şu sandalyeleri de kapının arkasına koyarız...

Karar tamamdı... Dışarı çıkıp ev sahibine:

— Raziyyız, dedik.

— Yoktur yok, benim gibi vicdanlı ev sahibi dünya yüzünde yoktur, diyerek çekti, ikinci odanın erkeğiyle konuşmağa gitti...

Üç gün içinde odalar ikiye bölünmüştü... Biz yetmişbeş lira, bitisikler yüzelli lira, yeni gelenler de yüzellişer lira kira veriyorlardı... Küçük avluda yirmiiki çocuk kaynaşarak oynarlarken, kendimi bir ilkokulun bahçesinde sanıyordum. Bir gece karım:

— Ev sahibimiz bi tadilat daha yapsa da, yirmibeş lira daha tasarruf etsek, onunla da kızların çeyizini hazırlardık, dedi.

— İyi ama hanım, o zaman nerede yatacağız?

— Ranza ayol ranza!.. dedi. Üç katlı iki ranza yaptırırsak, bir de misafirlik yedğimiz olur. Üstelik evin işi de yarı yarıya azalmış olur. İnanınız, bu benim işime de geliyordu... Sigarayı yarım yarım içen adam, arka arkaya içen olmuştum...

Ay başında ev sahibimiz tahsil-darlığa çıktığında yanına yaklaşıarak:

— Yeni bir tadilat düşünyorum musunuz efendim? diye sordum.

Ağzı kulaklarına vararak güldü:

— Düşünyorum, düşünyorum ama...

— Aması da nesi, dedim. Nasıl olsa biz büzülmeğe iyice alıştık...

Bu konuşmamızdan üç gün sonra diğer kiracıların da rızasıyla hangar yavrusu sekize bölündü... Biz elli lira, bitişikler yetmişbeş lira, ötekiler de yüzler lira kira veriyorlardı. Ben artık geceleri odamıza geçinceye kadar iki evin yerde yatan çocuklarını çiğneye çiğneye geçiyordum. Bazan tam midesinin üzerine bastığım, at tepmiş gibi göğrüydü ama sonunda, ona da bir çare bulduk. Kimlerin, nerelerden, nasıl geçeneğine dair bir şema yapıp kapının yanına astık... En zor iş helâ kuyruğuydu ama, onu da nöbete koymuştuk. Akşamları pek nefis oluyordu bizim avlu: Kırkaltı çocuk, onaltı büyük, avlu-ya dolmaya görelim... Hele çocukların akşam üzerleri okulculuk oyunmaları hep bir ağızdan:

— Türk çocukları. Türk çocukları!

Gözler ileri, başlar yukarı!

Yarınki hayat, yurt ufukları!

Herşey sizindir Türk çocukları!

Diye bağırıyorlar yok muydu ya, hepimizi coşturuyordu. Çok zamanlar, biz de iştirak ediyorduk onlara...

Bu mutluluğumuz tam yedi yıl sürdü. Yedi yılda bir o kadar daha artmıştı... Yedi yılın sonunda ev sahibimiz:

— Evi yıkacağım!.. diye tutturdu.

— Aman, dedik, yaman, dedik, dinletemedik... Boyuna planı dayı-yordu gözümüzü.

— Apartman yapacağım apartman, beş katlı, diyordu...

— Bâri bize kirala katları, dedik. Güldü:

— Siz oturamazsınız o katlarda, ayda altıyüz veremezsiniz, dedi...

Hakkıydı iyi kalbli ev sahibimiz, veremzedik... Çıktık hücrelerimizden... Her birimiz bir semte dağıldık...

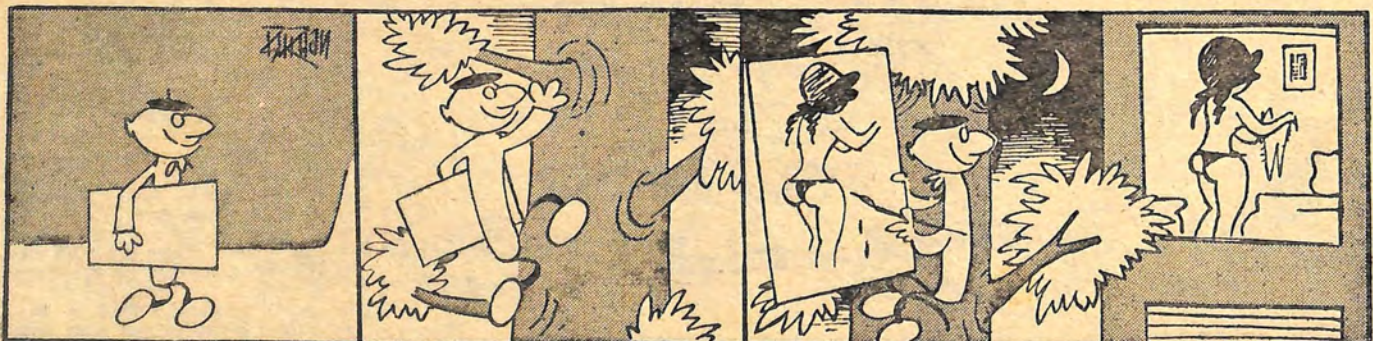
Şimdi o apartmanın önünden her geçişimde:

— Acaba şu apartmanın yüzde kaç hissesi benim, diye düşünür dururum!

Muzaffer İZGÜ

KALENDER NİVAZİ

Çizen: BURHAN

YENGEÇ TEYFİK

13

SEMİH BALCIOĞLU

Pazarlık

— Nöyi alıyorsun?..
— Balığı!.. Kuyruksuz seksenden alırım Pud'unu.
— Ben doksana alırım kuyruğuyla..
— Bir başkası:
— «Kuyruksuz, seksenbeş veririm» diye seslenir.
— Benden doksana..
— Sana n'oluyor Çavkin?.. Durup dururken neden artırıyor sun?
— Fena mı yahu?.. Balığı alır, atarım buzhanenin bir köşesine, sonra da bir buçuk Ruble'den sürerim piyasaya.
— Benden doksaniki..
— Doksaniki nesine, kuyruksuzuna mı kuyruksuzuna mı?
— Karıştırma fazla!.. Doksaniki verdim işte.
— Benden doksanbeş..
— Peki, doksanbeş sattım sana.
— Neyi sattın?.. Balık senin mi ki sattım diyorsun? Önce tut da, ondan sonra konuş.
— Pazarlığını yapalım, tutması kolay canım.
— Bu sırada yaşlıca biri:
— «Bir dakika beyler...» diye araya girer. «Bunun balığa benzer tarafı yok pek. Bakın, şimdi daha iyi görünüyor.»
İri yarı bir adam:
— «Çekilin kenara...» diye kalabalığı yazar. «Ne olduğunu şimdi söy-

SAHİLDE büyük bir kalabalık toplanmıştı. Herkes elini, gözüne siper etmiş denizin enginliklerine bakıyordu. Kalabalığın arasından biri:

— «Üüü!..» diye bağırdı birden.
«Şu balığa bakın!»
— «Hani?.. Nerde?» diye merakla sordu yanındaki.
— «İşte!..» diye denizde bir noktayı gösterdi adam. «Yüzü bile görünüyor!»

— «Balığın yüzü olur mu biç?..» diye yan yan baktı başka biri.
— «Ya nesi olur?»
— Nesi olacak, başı olur!
— Her neyse canım, ha yüzü olmuştur ha başı! Bak, bu tarafa doğru geliyor işte! Kıyıya yaklaşınca yalakalamadı.

— Acaba ne balığı?
— Kocaman bir şey.. galiba ton balığı.
— Sahi mi söylüyorsunuz?.. Piyasada ton balığı kaç tane şimdi?
— Bir Ruble yirmibeş Kapık.
— Kaç Pud gelir dersin?
— Balık mı?.. Aşağı yukarı onbeş onaltı Pud gelir.
— Beş yüz Ruble'yi bulur desene.. büyük para doğrusu.
Tam bu sırada kalabalığın içinden:
— «Ahyorum!..» diye bir ses işittir.

Dünya şöhreti Ali Muhiddin Hacıbekir

Evinize hergün bayram tadı getirir!

(AK—21)

Hastalıkların çoğu öptişmekle geçiyor. — Gazeteler —

— Yeter, yeter... Sonra tedaviniz güçleşir!

lerim size. Tamam!.. Hangi enayi çıkıp da balık demişti?.. Balık malı değil, denizde yüzen basbayağı bir kütük bu!»

— Pekâlâ, ahyorum öyleyse!..
— Neyi alıyorsun?
— Kütüğü!.. En aşağı on çeki gelir.

— Tamam.. sekiz buçuktan anlaştık mı?
— Yooo!.. Yediden fazla vermem.
— Sen geç bakayım söyle bir kenara. Sız beyfendi!.. sız ne veriyorsunuz?

— Depoya teslim, yedi veririm..
— Daha neler!.. Burdan nakliyesi beş Ruble tutar yalnız.
— Dokuza oluyor mu?..
— Alay mı ediyorsun?.. Sekize kendim sırtlar, götürürüm.

— İyi ya!..
— Ne o, artırıyor musun yoksa?
— Ne artırması be!.. Dokuzbuçuğa nasıl olsa müşteri bulurum ben. Haydi beyler, kupkuru odun.. dokuzbuçuğa var mı isteyen?

— Bana bak, dalga mı geçiyorsun?.. Denizde yüzen şey nasıl kurur olur?

— Dışına ne bakıyorsun, içi kurur ya!.. Söyle ahyor musun?

— Ahyorum..
— Hah, söyle!..
— Yahu, niye ona bıraktın?
— Brakan kim, enayil!.. Fiyatı kırar, beş Rubleye alırım tekrar ondan.

— Zor alırsın!..
— Eee, susun bakalım.. kütük mütük diye saçmalayıp durmayın. Ne kütüğü?.. Kollu, bacaklı kütük mü olur? Adamcağzın biri denizde boğuluyor da, sız burada pazarlığını yapıyorsunuz utanmadan.

— Aaa, sahi yahu!.. Baksana adamış denizdeki.

— İyi bir adama benziyor.. kıyafeti de yerinde!

— Ahyorum öyleyse!..
— Neyi alıyorsun babalık?..
— Elbiselerini.. otuz Rubleye alıyorum.

— Ben de çizmelerini alırım on Rubleye.

— Öyle perakende satış olmaz.. toptan alan yok mu?

— Ben kırka alırım toptan..
— Bakın, bakın.. el sallıyor!
— Ne el sallaması, adamcağız çırpıyor!.. Tutup çeksin biri şunu.
— Lâfa bak, balık mı ki tutup çeksin?

— Enayi gibi konuşmasana.. boşuna tutup ta kurtaracak değilsin ya, karşılığını alacaksın elbette.
— Haa bak, o zaman bir diyeceğim yok!.. Otuza kurtarırım öyleyse.

— Ben yirmibeşe kurtarırım.
— N'oluyor yine Çavkin?.. Bozmasana işimi!

— Nerden senin işin oluyor, biz kazanmamız mı yani?..
— Yirmiyeye razıyım ben!..

Kavga, gürültü arasında uzayıp giden bu pazarlık ne mi olur?.. Denizdeki adamın sahile yaklaşıp, bitkin bir halde karaya çıkmasıyla son bulur.

AKBABA

Haftalık Siyasi Mizah Mecmuası

SAHİBİ:

Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer

Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Abone bedeli: Yıllığı 50 Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllık 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ:

Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8-10 Daire: 3. İstanbul
İLAN FİYATI: Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.
Bu gazete Basın ahlakı yasasına uymayı taahhüt etmiştir.
Fiyatı: 100 kuruştur.

Milletler Gülüyor

Portre

Montanet atölyesinde piposunu tütürürken kapı açılır, içeri matemli bir aile girer. Dul Madam Coudène, küçük Coudène'ler... Sonra kuzenler ve kuzinler ta... Marmoiron'dan gelenlerle birlikte...

Hepsi odayı doldururlar;
— Günaydın Mösyö Montanet, zavallı merhum Coudène'nin bir büyük boy resmini yapmanızı istiyoruz.

— Peki, yaparım! Yanınızda hiç resmi var mı?

— Yok!...
— Hiç fotoğrafı da yok mu?

— Hiç yok!
— Oyleyse bu iş kolay olmayacak! Söyleyin bakalım merhum nasıldı?

— Pek uzun değildi der madam Coudène, kısa da değildi... Ne zayıf ne de şişmandı. Tamamıyla esmer, tamamıyla sarışın da sayılmazdı. Anladınız sanırım.

Gözleri ne mavi sayılırdı ne de gri. Yuvarlakça uzun bir yüzü vardı. Sakalı, bıyığı yoktu... Montanet düşünür, taşınır sonra:

— Yapmağa gayret edeceğim! der. Bir hafta sonra gelin.

Söylenen gün, kuzen ve kuzinler dahil bütün Coudène ailesi atölyeye gelir. Ressam portreyi örten bezi çeker ve ortaya, hiç kimseye benzemeyen tıpsız bir çehre çıkar.

O zaman odadakiler, hayretlerini saklayamazlar:

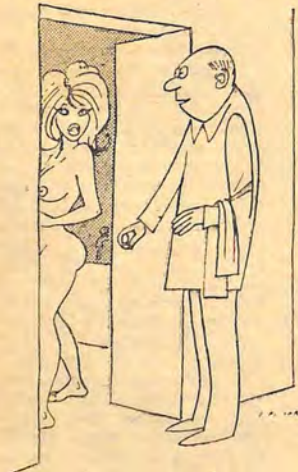
— Allahım! diye haykırırlar. Zavallı Numa babamız ne kadar da çok değişmiş!...

Piknik

İlkbaharın sıcak bir gününde Mösyö ve Madam Dupont, kirlara piknik yapmağa gittiler.

— İşte, şahane bir köşe diye haykırdı kadın.

— Öyle sevgilim, öyle diye kocası tasdik etti, yoksa elli milyon karınca yanılır mıydı?...

— Galiba banyo kapısını şaşırdınız?
— Hayır.. Ötekinde bey var!

Yazısız

Tohum

Komşusunun bahçesine büyükçe bir çukur kazdığını gören Charles sorar:

— Bu çukura ne koyacaksınız?

— Tohum!...

— Ama benim gördüğüme göre siz benim tavuğumu oraya gömüyorsunuz!...

— Hakkınız var, tohumlarım onda da...

Hastane

İsodore Fransa'nın dağ kasabalarından birinde hastanede kırık bacaklarının iyileşmesini bekleyen arkadaşını ziyarete gidiyordu. Ama yolu hiç bilmiyordu. Karşısına çıkan bir kadına:

— Affedersiniz büyük anne, dedi, hastaneye en kısa yoldan nasıl gidilir?

Kadın İsodore'u baştan aşağı şöyle bir süzdü:

— Bana bir kerre daha «büyük anne» deyin, kendinizi orada bulursunuz!...

Evlenmemiş

Öğretmen küçüğe sordu:

— Annenin soyadı Randaal, seninki ise Harrison, peki bu nasıl oluyor?

— Annem yeniden evlendi ben evlenmedim.

— Kocanız toplantıda madam.. Son derece meşgul!

Kokteyl

Jacques, kokteyle davetliydi. İçeri girince bir kalabalığa, bir de içkilerle bezenmiş bara baktı. Tatlı tatlı yutkundu, sonra: davetlilerin yanına gitti, ve hepsinin ellerini sıkmağa başladı.

— N'oldu, dedi ev sahibesi, hemen kaçıyor musunuz?

— Hayır, ama herkesi tam bir haldeyken Allahaismarladık demek istedim!

Örgü

Patron sekreterine:

— Madmazel Solange dedi, birazdan Mösyö Durand beni görmeğe gelecek. Bu taşıcı adamdan illallah! O'nu atlatmak için burada olmadığımı söyleyin.

Tam odaya gireceği sırada akına bir şey geldi, geri döndü:

— O'nu buna iyice inandırabilmek için zil sesini duyar duymaz örgü örmeğe başlırsınız!...

Dudaklarımın titreyişinden kendimi ele vermiştim. Gözlerimi gözlerime dikerek:

— Koğuldu okuldan, dedi, okula askeri liseler müfettişi bir general gelmişti. Gece, generalin elbisesini giymiş, bizi korkutmak için... Sınıf subayı Balyoz Hakkı enseledi..

Birden sözünü kesip:

— Çok ilgilendiniz... dedi.

Artık, ikimiz de birbirimize oyun oynuyorduk. O benim Patates Ferit olduğumu biliyor, ben de onun Çengel Şahin olduğumu biliyordum. Ama ikimiz de birbirimizi tanımaz görünüyorduk. O Şahan Kaymakamı, ben de Şeyh Ahmed Said-i Uryani..

Ben, onun «Çok ilgilendiniz» demesine cevap vermeyince, yine anlamlı anlamlı yılmaz gülmüsiye-rek bakıp:

— Yoksa siz de tanyor musunuz Patates Ferit'i şeyhim? dedi.

— Hayır, tanımıyorum. Demek, okuldan koğuldu?..

— Evet... Sonradan duyduk ki azabı bir dolandırıcı, sahteci olmuş... Gazetelerde sık sık resimleri çıkar. Ama çoktanberi, gazetelerde adı sanı görünmediğine göre, yine kimbilir nerelerde, hangi zavallıları kazıkliyorduk.

— Belki cezaevindedir...

— Sanmam!..

Oynadığımız oyunu sonuna kadar sürdürmek için sordum:

— Okuldan sonra hiç karşılaş-tınız mı?

— Hayır...

— Görseniz, ne yapardınız?

Bir süre gözlerini yere dikip ditişündükten sonra:

— Ben Patates Ferit'i çok severdim, dedi, okuldan koğulacak çocuk değildi... Nasıl oldu da kötü yollara düştü, hiç anlamadım. Yazık oldu...

Gözlerim sulanmıştı. Kendimi toparlamak için birkaç kere öksür-düm.

— Ama, dedi, şimdi onu elime geçirsem, elbette görevimi yapmak zorundayım; hemen savcılığa tes-lim ederim.

— Suçsuzken mi?

— Ahşmış kudurmuştan beterd, o suç işlemeyen duramaz artık...

İkimiz de uzun süre sustuk. Bir sigara yaktı:

— Benim buraya asıl gelişim başka, dedi, Ankara'dan telefon aldım: Burhan Bey geliyormuş. Burhan Bey'i Patates Ferit de tanıır.

Birden Şeyh Uryani olduğumu unutup:

— Hangi Burhan Bey? diye sorunca, o da dalgınlığa gelip:

— Yahu bizim Boru Burhan... dedi.

Sonra birden kendini toplayıp ciddileşerek:

— Bizim sınıf arkadaşlarımızdan bir Boru Burhan vardı. Kulağı hep yemek borusunda olduğu için Boru Burhan derdik... İşte o geliyor. Oğlan akıllı çıktı. Okuldayken, onun da benim gibi akıllı kıldı ama, oğlanın zekası sonradan açıldı. Teğmenken bir yolunu bulup askerlikten ayrıldı. Şimdi de milletvekili. Biz hâlâ dağ bayır sürtüp duruyoruz.

İçimi çekip:

— Kısmet, dedim, kimisi sabıkalı sahteci, kimisi jandarma komutanı, kimisi de milletvekili...

— Buraları Burhan Beyin seçim bölgesi olduğundan, seçmenleriyle görüşmek için haftaya geliyor. Biliyorsunuz ya, seçimler yaklaşıyor. Eskiden kolaydı. Ne zaman mem-

lekete demokrasi geldi, bu milletvekillerinin işi de zorlaştı. Hiç değilse yılda, en az seçimden seçime dört yılda bir, seçim bölgesini gezip dolaşmak, seçmenlerle yârenlik etmek var, çekilir şey değil... Bize bakma. Bizim işimiz demokrasiden önce de zordu, şimdi de... Ben asıl işte bu iş için geldim. Burhan Bey sınıf arkadaşımızdır, mutlaka seçilmeli bu sefer de... Şeyhim efendim, artık himmet sizden, gayret bizden... Burhan Bey'in seçilmesi sizin elinizde... Artık bu iyiliği bizden esirgemezsiniz.

— Estağfurullah... Ama ben ne yapabilirim?

— Siz çok şey yaparsınız şeyhim... Bu avanaklara «Burhan Bey'e oylarınızı vereceksiniz» dediniz mi, tamam!.. Sizin sözünüzden çıkamazlar. Şimdi ben kalkıp da bunlara «Burhan Bey'e oy verin» desem, adım gibi biliyorum ki, bunlar inatlarından tersini yaparlar, buralardan Burhan Bey'e tek oy çıkmaz, bunlar hepsi oylarını Resul Hamido denilen herife verirler.

Bakmayın siz benden korkar, beni sayar gibi göründüklerine... Onların istediği, Resul Hamido'yu milletvekili seçip hapisten kurtarmak... Ben, sınıf arkadaşım olduğu için Burhan Bey'i tutuyorum sanmayın...

Burhan Bey son derecede Kemalist ve inkılapçı bir zattır. Resul Hamido gibi gerici değil... Siz Bey'i tanyorsunuz, Bekir Bey'i...

TEK DELİK

Duyduğuma göre birbirinizi sevmişsiniz.

— Evet...

— Bir de Selâhattin Bey var, o tuz köy sahibi... Buraya uzaktır oturduğu yer. Gittim ona geçenlerde «Sizden bir ricam var!» dedim. Herif cin gibi. Hemen ne isteyeceğimi anladı ama, anlamazdan gelip «Buyur komutan bey!» dedi, «emrin can-baş üstüne...» «Sen istersen, Burhan Bey seçilir... Senden ricam budur» dedim. Dedi ki: «De ki bana üçyüz atlı çıkar, başüstüne çıkarayım... De ki bana, oğullarını ver, askere alacağım, başüstüne dört oğlum var, al götür... De ki bana, benim jandarma alayımı bir ay besle... Bir ay değil, bir yıl, beş yıl, yağla balla, etle stitle besliyeyim... De ki bana, falan falan ve falan adamlar düşmanındırlar, vur... Başüstüne, hemen vurayım... Ama... Ola ki benden Resul Hamido'ya oy verilmemesini istemiyessin. Yapmam... Kusura kalma...»

Onun için Burhan Bey'in seçilmesi umudu, bir bu bölgeye kalıyor. Bekir Bey razı... Çünkü Resul Hamido'yla araları hiç iyi değil, bir anlaşmazlıkları var aralarında...

Siz de bu işe «He» derseniz, oldu gitti... Burhan Bey seçilir. Dedğim gibi, son derecede Kemalisttir... Sizin gibi saygıdeğer şeyhlere büyük saygısı vardır. Abdestinde, namazında dinli bütün bir müslümandır. Bir hafta sonra gelecek. Ben yanında olmayacağım ki, jandarma siyasete karşılıyor filân diye dedikodu çıkarmasınlar... Benim ricam bu, artık gerisini siz bilirsiniz...

Bu «Gerisini siz bilirsiniz!», «Dediğimi yapmazsan ananı bellerim sonra» der gibi söylüyordu.

— Ulaaaan, neredesiniz? Eşkiyaya mı basıldınız babasının oğulları! diye o, sıtma görmemiş gür seslerle camları zangırdattınca, kapı açılıp üç jandarma eri birden grip, topuklarını çarparak selâmı bastılar. Erlerin arkasında da benim iki adamım vardı. Şahan Kaymakam onların yanında yine aşırı saygıyla:

— Dualarınıza beklerim şeyhim efendim hazretleri!.. dedikten sonra dışarı çıktı.

Araba motorunun gümbürtlüsi uzaklaşınca, üç gün üç gün yük taşımışım gibi yorgun düştüm se-dire...

Ben siyasetten ne anlarım canım? Param pulum var. Pilyı pırtıyı toplayıp kaçsam burdan diye düşünüyorum ama, bu Şahan Kaymakam, her nereye kaçsam, gerçekten şahin kuşu gibi biner tepeme beni yakalar. «Gerisini siz bilirsiniz» demesi, işte bu demektir. Bu sefer büyük işlere daldım, burnumun ucuna kadar siyaset batağına batmış ki, kurtuluşum yok.

Bana, hâtıralarımı yazmamı söylüyorsunuz. Kuzum, bunlar nasıl yazılabilir, yazılrsa da yayınlanabilir mi? Bu kirlî çamaşırlar ortaya çıktı mı, kokusu dünyayı sarar.

Neyse... Bizim Boru Burhan'ın geleceği gün, sabah erkenden Şahan Kaymakam, bir atlı jandarma çavuşuyla haber gönderdi:

— Yarbayımın selâmları var efendim. Bugün öğleden sonra Ankara'dan misafirimiz gelecekmis. Yarbayım dedi ki; yani rica etti ki: gelecek misafiri ne kadar çok kalabalık önünde karşılasanız o kadar iyi olurmuş.

— Peki, dedim, ben de yarbaya selâmlar ederim...

Benim köylülere haber salıp adam toplamamın hiç gereği kalmadı. Çünkü yarbay biyandan, Bey biyandan daha önceden köylere haber göndermişler. Köylerin muhtarları, ileri gelenleri, yaşlıları geldiler. Benim büyük oda doldu, taştı. Gelenlerin hiçbirisi de hediye-siz gelmiyor. Bunca şey yenilip içilmekle bitirilmeyeceği için, toplanan öteberiyi arada yoksul köylülere dağıttıkça, sanki bu dağıtıklarım bana gökten geliyormuş gibi, keremetime büsbütün şaşıyorlar, ya da Bey'in düşüncesine göre, şaşmış gibi görünüyorlar.

İkindiye doğru, yanında iki kişiyle Boru Burhan geldi. Ben, artık işi iyicene geçekten şeyhliğe vurup, oturduğum post üstünden kırmıdamıyorum. Boru Burhan odaya girmesiyle birden hızlanıp bana koştu. Önce postu, sonra abamın eteğini, sonra da elimi öptü.

Berhudar ol evlâtl.. Geç oturl dedim.

(Devamı var)

YURT İÇİ VE YURT DIŞI REKLAMLARINIZ İÇİN

HİZMETİNİZDEDİR

Genel MÜDÜRÜK :

Cağaloğlu, Türkocağı Caddesi No. 1
İstanbul

Telefon : 27 66 00 - 27 66 01

Dağıtım adresi : BASINKURUMU

(Basın: 8135—20)

GÜLİVER BİLGİÇLER ADASINDA

BÜLENT
SEREN

33

"GÜLİVER, GEMİDEN SAĞ SALIM NASIL KURTULACAĞINI HESAPLAYIP DURURKEN, YARASI TİYİLESEN KAPTAN YİNE İSTAZITMIŞ, GÜLİVER'E MUSALLAT OLMUŞTU..."

Dünya Karikatürleri

BU KARİKATÜRLERİN HAYATTA OLAN KİŞİLERE İLHAM VERDİĞİ BİR KİŞİ YOKTUR. BUNLARI YAZAN VE ÇİZEN KİŞİLERİN İHTİSAPLARINA GİRMEYİ ZARARLI BİLİYORUZ.

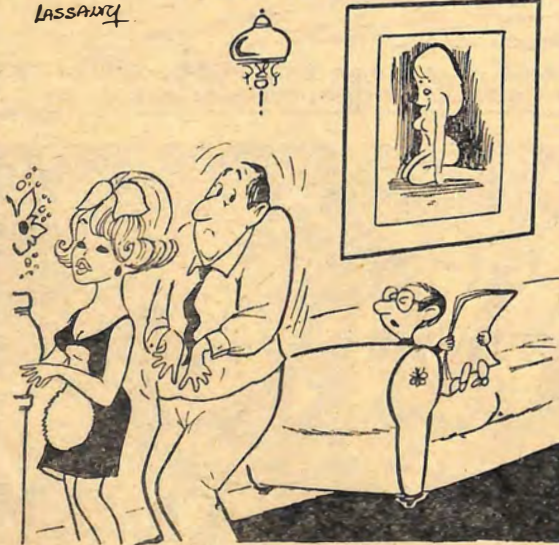

-KAPINI AÇAR AÇMAZ, ÖNCE KIZARDI,
SONRA SARARDI, SONRA DÜŞÜVERDİ...

-ALLAHŞK'INA SEN DE BUNUN
İÇİN KISKANÇLIK ETME!

lassaux

-ÖHHÖ, ÖHHÖÖ... BEN BURADAYIM BABA!

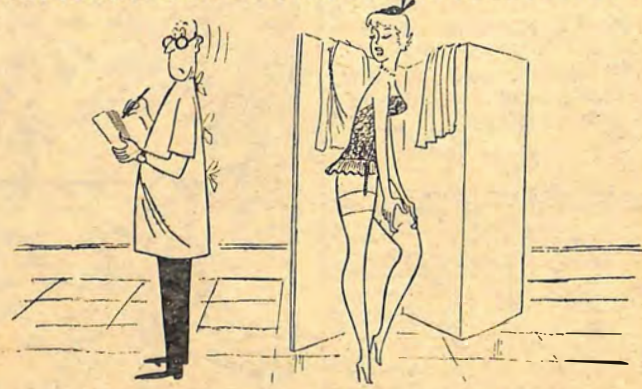
-AMA SENARYODA BU TOKAT YOKTU

BU KARİKATÜRLERİN HAYATTA OLAN KİŞİLERE İLHAM VERDİĞİ BİR KİŞİ YOKTUR. BUNLARI YAZAN VE ÇİZEN KİŞİLERİN İHTİSAPLARINA GİRMEYİ ZARARLI BİLİYORUZ.

YAZISIZ

BU KARİKATÜRLERİN HAYATTA OLAN KİŞİLERE İLHAM VERDİĞİ BİR KİŞİ YOKTUR. BUNLARI YAZAN VE ÇİZEN KİŞİLERİN İHTİSAPLARINA GİRMEYİ ZARARLI BİLİYORUZ.

-PEKİ DOKTOR, BEN SOYUNUNCAYA KADAR
SİZ DE ŞAMPANYA FİLÂN HAZIRLATTIRINIZ!

nur

İSTİKBALİNİZİN
EMNİYETİ
TASARRUFLARINIZLA
MÜMKÜNDÜR

T.C. ZİRAAT BANKASI

(Basın: 7596—A—12—22)

Akkaba

